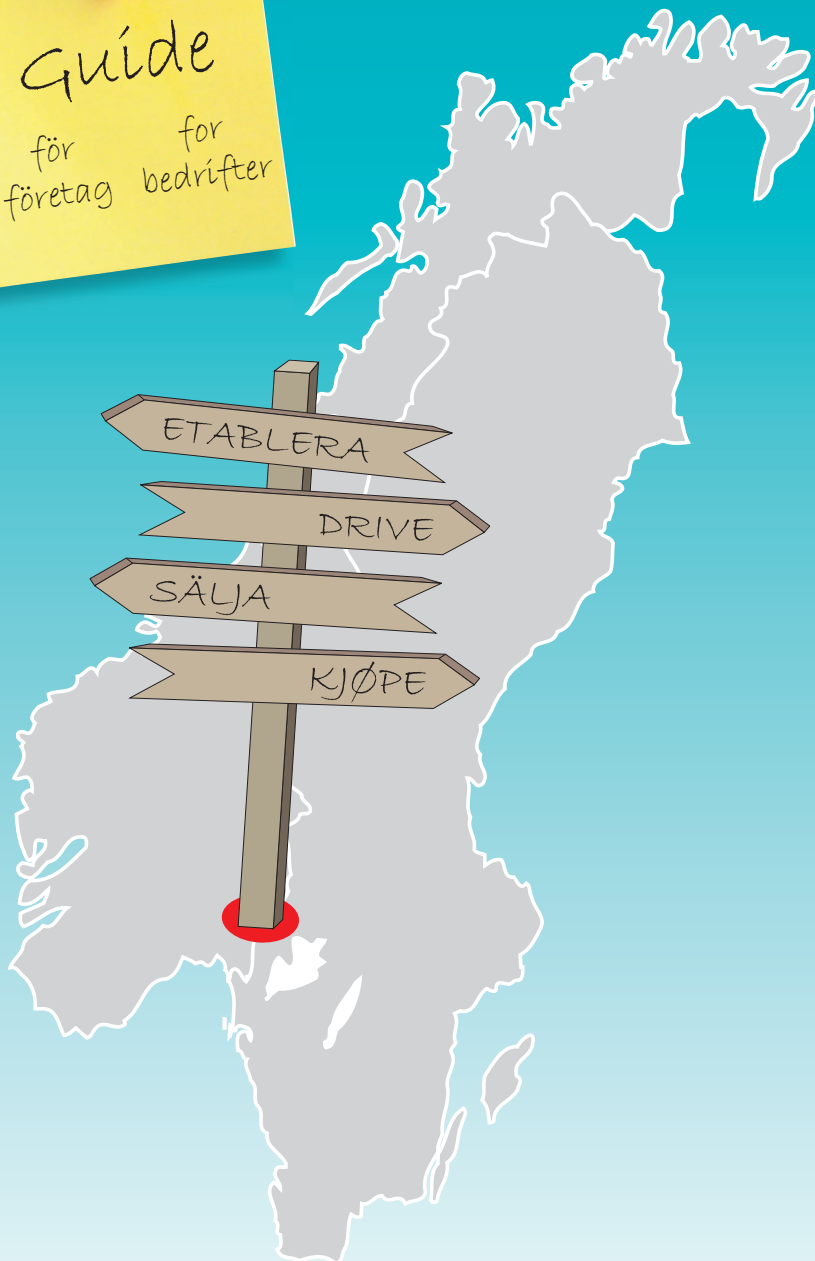

Guide
för företag for
bedrifter

Forord.

Grensetjänsten i Morokulien har i de senere år merket en stor økning i antall henvendelser fra små og mellomstore bedrifter på begge sider av riksgrensen. De fleste henvendelsene dreier seg om hvilke regler som gjelder i forbindelse med grenseoverskridende virksomhet.

Vår kunnskap og service har i disse årene hovedsakelig vært rettet til privatpersoner.

For å videreutvikle vår service til næringslivet, har vi i samarbeid med Ekegren Ekonomikonsult utarbeidet denne "veiviseren".

Målet med guiden er å gjøre det enkelt å finne ut hva man bør tenke på i forbindelse med næringsvirksomhet på tvers av riksgrensen mellom Norge og Sverige.

Guiden er situasjonsrelatert. Du kan enkelt finne frem til den informasjonen og de kontaktpunkter du har behov for, akkurat i ditt tilfelle.

Formatet og konseptet er valgt slik at det skal være en bok som er enkel å bruke som et oppslagsverk. Plassert lett tilgjengelig i bilen, på kontoret eller hvor det ellers måtte være!

Vi håper med vårt bidrag at det vil bli enklere å samarbeide på tvers av vår langstrakte riksgrense.

Lykke til med nye oppdrag i nye markeder!

Trond Erik Grundt
Grensetjänsten

Denna guide har tillkommit på initiativ av Grensetjänsten och finansierats med medel från Nordiska Ministerrådet. För framtagande av handboken har Ekegren Ekonomikonsult Arvika svarat i samarbete med Grensetjänsten. Tryckt på Tryckeri Knappen i Karlstad. Andra upplagan 600 ex version januari 2010. Finns även tillgänglig på www.gtm.nu

Alla rättigheter förbehålles. Återgivande eller mångfaldigande av hela eller delar av denna publikation är tillåtet endast efter skriftligt medgivande från Grensetjänsten i Morokulien.

1. Har företag i Sverige och vill etablera i Norge – s. 3

2. Har företag i Sverige och vill sälja varor eller tjänster i Norge – s. 11

3. Har företag i Sverige och vill köpa varor från Norge – s. 19

4. Har företag i Sverige och vill köpa tjänster från Norge – s. 25

5. Har företag i Sverige och vill ha samarbetspartner i Norge – s. 29

6. Har företag i Sverige och vill rekrytera personal från Norge – s. 33

7. Har en bedrift i Norge og ønsker å etablere meg i Sverige – s. 35

8. Har en bedrift i Norge og ønsker å selge mine varer eller tjenester i Sverige – s. 43

9. Har en bedrift i Norge og ønsker å kjøpe varer fra Sverige – s. 53

10. Har en bedrift i Norge og ønsker å kjøpe tjenester fra Sverige – s. 59

11. Har en bedrift i Norge og vil ha samarbeidspartner i Sverige – s. 63

12. Har en bedrift i Norge og vil rekruttere personell fra Sverige – s. 67

Har företag i Sverige och vill etablera i Norge

- 1.1 Vad krävs för att etablera i Norge?
- 1.2 Finns det nackdelar med att etablera i Norge?
- 1.3 Vilken organisationsform skall jag välja?
- 1.4 Betalning av mva (moms)?
- 1.5 Kan det bli dubbelbeskattning?
- 1.6 Hur fungerar socialförsäkringen?
- 1.7 Gäller mitt svenska patent i Norge?
- 1.8 Svenskregistrerad firmabil i Norge?
- 1.9 Nyttiga kontakter vid etablering i Norge

1.1 Vad krävs för att etablera i Norge?

Spør oss (Fråga oss) ger dig svar på de vanligaste frågorna om att starta och driva eget företag.

tel: +47 75 00 60 00

www.spor-oss.no

Vilka krav som finns på rapportering finner du under *samordnet registermelding*

tel: +47 75 00 60 00

www.altinn.no

Du måste registrera dig hos *Sentralskattekontoret for utenlandssaker*. Även om det rör sig om ett kortvarigt uppdrag i Norge begränsar det inte skatteplikten enligt norsk lag.

tel: +47 22 07 70 00

www.skatteetaten.no

Gå in på *snarveier og utland*.

För registrering av företag skall man kontakta *Brønnøysundregistret*, mycket kan göras direkt på deras hemsida.

tel: +47 75 00 75 00

www.brreg.no

Gå in på *etablerere* och *registrering*.

Det kan vara lönsamt att anlita en advokat eller annan expert när du skall skriva

kontrakt på företagslokaler och en revisor för att få klarhet i krav på redovisning.

BEDIN bedriftsinformasjon är en gratis tjänst för företag och etablerare som drivs på uppdrag av Närings och Handelsdepartementet i Norge. Det är din garanti för neutral och relevant info.

BEDIN erbjuder information både till dem som vill starta eget samt till redan etablerade företag. Internettjänsten

Bedins målsättning är att göra det enklare att starta och driva en näringsverksamhet i Norge
tel: +47 80 03 38 40

www.bedin.no

Innovasjon Norge har 4 huvudtjänster; finansiering, rådgivning, nätverk och profilering. De skräddarsyr lösningar till deras kunder utifrån en kombination av dessa tjänster. På hemsidan hittar du en samlad översikt över alla tjänster som Innovasjon Norge kan erbjuda.

tel: +47 22 00 25 00

www.invanor.no

Alternativ för registrering:

Genomför registrering på egen hand direkt via Brønnøysundsregistrene.

tel: +47 75 00 75 00

www.brreg.no

eller använd en etableringsfirma som hjälper till med registreringen.

Exportrådet i Oslo hjälper svenska företag att etablera både filialer (s.k. norsk avdelning av utenlandsk foretak) och aktiebolag (aksjeselskap) på den norska marknaden.

tel: +47 22 87 88 50

www.exportradet.se/norge

1.2 Finns det nackdelar med att etablera i Norge?

Svenska Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.swedishtrade.se

Skatteverket

tel: 0771 567 567

www.skatteverket.se

Skatteetaten i Norge

tel. +47 22 07 70 00

www.skatteetaten.no

Som småföretagare med liten eller ingen exporterfarenhet kan du få personlig exportrådgivning av exportrådets representanter i varje län i Sverige. Varje exportsatsning börjar på hemmaplan. De är erfarna rådgivare som hjälper dig som småföretagare att förbereda och komma igång med din export.

Personlig Exportrådgivning Småföretag är en kostnadsfri tjänst som riktar sig till företag med max 50 anställda och max 10 miljoner euro i årsomsättning.

Det gäller samma uppstartsregler för alla företag som startas i Norge. God hjälp kan man få genom kontakt med en revisor. Exempelvis är det nödvändigt med kontakt med försäkringar, el, telefon, bank, skatte- och momsregistrering.

1.3 Vilken organisationform skall jag välja?

Norsk avdeling av utenlandsk foretak/virksomhet (NUF)

tel: +47 80 03 38 40

www.bedin.no

Svenska Exportrådet i Oslo

tel: +47 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge.

Vilken etableringsform som är mer eller mindre fördelaktig när man ska starta i Norge som utländskt företag, är svårt att svara på. Det hela beror på vilken verksamhet och vilken export man kommer att bedriva mot Norge.

Enkeltpersonforetak

Enkeltpersonforetak kan passa dig som ska starta ett företag ensam. Det finns inget

krav på något satsat kapital, men det finns inte heller någon klar gräns mellan dig personligen och ditt företag när det gäller ekonomin. Du behöver inte vara bosatt i Norge.

Alla *enkeltpersonforetak* kan (men måste inte) registrera sig gratis i *Enhetsregistret i Brønnøysund*.

Enkeltpersonforetak har också rätt att mot en avgift registrera sig i *Foretagsregistret*. Om företaget har minst 5 anställda eller bedriver varuhandel er det registreringsplikt i *Foretaksregistret*.

Ansvarlig selskap: ANS och DA

Ansvarlig selskap kan vara ett alternativ om ni är minst två personer som ska starta ett företag tillsammans. Inte heller här finns något krav på satsat kapital, men delägarna är personligt och solidariskt ansvariga för företagets skulder.

ANS: Motsvarar svenskt Handelsbolag med solidariskt ansvar.

DA: Är en bolagsform som liknar kommanditbolag med begränsat personligt ansvar. Bolagsmännen svarar tillsammans för hela bolagets

skuld.

Aksjeselskap AS

Reglerna liknar de som gäller för svenska aktiebolag. *Aksjeselskap* kan startas av en eller flera personer. För att starta ett *aksjeselskap* krävs ett aktiekapital på minst 100 000 kronor. Det personliga ansvaret för bolagets skulder är i princip begränsat till aktiekapitalet.

Samvirkeforetak (SA)

Motsvaras i Sverige av ekonomisk förening. För att starta ett *samvirkeforetak* krävs minst två personer. Föreningen ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen och medlemmarna ska vara delaktiga i verksamheten. Medlemmarnas ekonomiska ansvar är i princip begränsat till medlemsinsatsen.

1.4 Betalning av mva (moms)?

Registrering görs vid *Enhetsregisteret i Brønnøysund*

tel:+47 75 00 75 00

www.brreg.no

De företag som enligt norsk lag är momspliktiga (när

omsättningen överstiger 50000 NOK) måste registreras i *Merverdiavgiftsmanntallet*.

Registrering i *Merverdiavgiftsmanntallet* kan ske på två sätt:

- *Momsrepresentant*. En momsrepresentant ska finnas om verksamheten inte är skattepliktig, d.v.s. om inte verksamheten utgörs av ett fast driftställe i Norge. Registrering genom en representant motsvarar en vanlig registrering (d.v.s. genom ett företag) fullt ut. Representanten måste ha verksamhet eller hemvist i Norge. Den utländske näringsidkaren och hans representant är solidariskt ansvariga för att momsen betalas.

- *Filial eller aksjeselskap*. Om man bedriver skattepliktig verksamhet är inte en momsrepresentant ett alternativ, utan registreringen måste då ske genom ett eget bolag, ex. en filial/ ett aksjeselskap (AS).

1.5 Kan det bli dubbelbeskattning?

Ta alltid kontakt med Centralskattekontoret för utenlandssaker
tel: +47 51 96 96 00

www.skatteetaten.no

Mellan Sverige och Norge finns ett skatteavtal som fördelar rätten till beskattning av olika inkomster och hur dubbelbeskattning ska undvikas.

På NordiskeTax finns kortfattad information om respektive lands interna skatteregler och det nordiska skatteavtalet. På denna skatteportal finns även en möjlighet att ställa frågor där svar ges från berörda länder.
www.nordisketax.net

1.6 Hur fungerar socialförsäkringen?

Försäkringskassans motsvarighet i Norge ingår i NAV.
Tel: +47 810 33 810

www.nav.no

Svenska Försäkringskassan
tel: 0771 17 90 00

www.forsakringskassan.se

Det finns en gemensam hemsida för Norden.

www.nordsoc.org

Det finns undantag. Kontakta Försäkringskassan för att utreda detta.

1.7 Gäller mitt svenska patent även i Norge?

Europapatentorganisationen

www.epo.org

Nej. Patentskydd måste sökas för varje land inom ett år efter

en svensk patentansökan. I Europa kan man söka gemensamt patent. Det betyder att en produkt som skyddats i Sverige inte har något automatiskt skydd i Norge.

ny ansökan eller ändring av existerande tillåtelse.

1.8 Svenskregistrerad firmabil i Norge?

Kontakta Tollsvar på

tel: +47 03 012

www.toll.no

Du får ha svenskregistrerad firmabil i Norge om det är nödvändigt för utförande av arbetsuppgifter, max 183 dagar på en 12 månaders period. Tillstånd hos Tullen krävs om det är en norsk brukare av firmabilen.

Användningen skall dokumenteras av brukaren. Detta är viktigt vid en eventuell efterkontroll. Körjournal rekommenderas.

Du måste i förväg ansöka om tillåtelse till bruk av utlandsregistrerad firmabil i Norge. Ansökan skall skickas till den tullregion där du bor. Det är brukaren med fast adress i Norge som skall söka, det vill säga den aktuella arbetstagaren eller företagaren. Tillåtelse ges för perioder upp till 12 månader och skall gälla för ett bestämt fordon. Vid byte av bil måste man göra en

1.9 Nyttiga kontakter vid etablering av företag i Norge

Arbeidstilsynet

tel: +47 81 54 82 22

www.arbeidstilsynet.no

Arbetsförmedling i Norge

tel: +47 81 03 38 10

www.nav.no

Företagsinformation

tel: +47 80 03 38 40

www.bedin.no

Handelskammaren

www.cci.se

Innovasjon Norge

tel: +47 22 00 25 00

www.invanor.no

Information om lagar

tel: +47 23 11 83 00

www.lovdatab.no

Norsk-Svensk Handelskammer

tel: +47 90 68 33 01

www.nshk.no

Frågor om myndigheter

tel: +47 75 00 60 00

www.spor-oss.no

Svenska Exportrådet Oslo

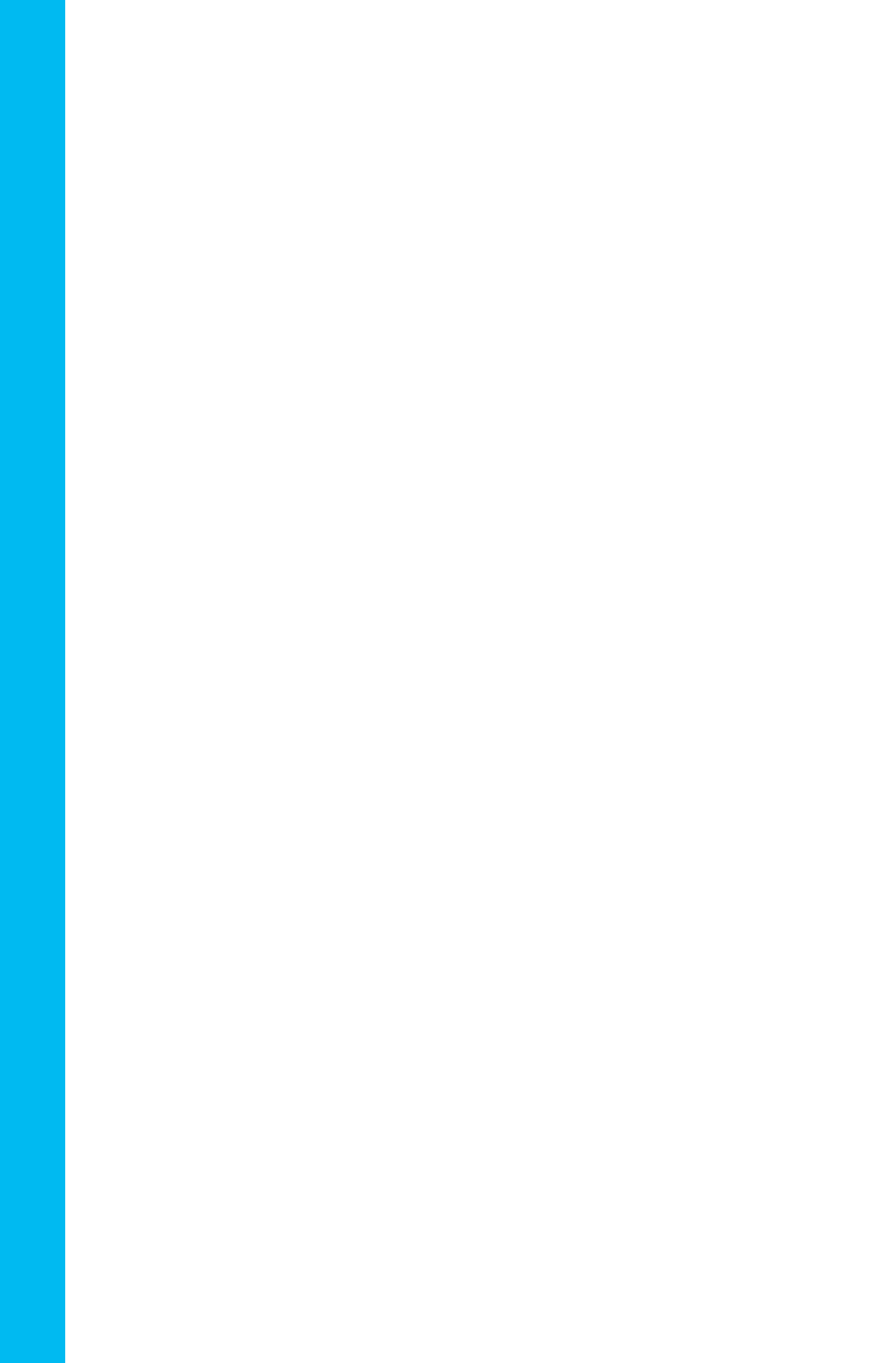
tel: +47 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

Näringslivsinformation

tel: +47 76 96 72 00

www.vinn.no

Har företag i Sverige och vill sälja varor eller tjänster i Norge

- 2.1 Vilka regler gäller vid internetförsäljning?
- 2.2 Måste jag ha ett kontor i Norge?
- 2.3 Måste jag registrera ett företag i Norge?
- 2.4 Behövs tillstånd för att sälja varor i Norge?
- 2.5 Måste jag registrera företaget för mva (moms) i Norge?
- 2.6 Måste jag deklarerera mina varor i tullen?
- 2.7 Omfattas mina produkter av särskilda regler?
- 2.8 När övergår risken från säljaren till köparen?
- 2.9 Vilket ansvar har jag för defekta produkter i Norge?
- 2.10 Vad behöver jag veta om after sale service i Norge?
- 2.11 Vilka skyldigheter har jag om jag anställer någon i Norge?
- 2.12 Är min ansvarsförsäkring för anställda giltig i Norge?
- 2.13 Behöver jag skriftliga kontrakt?
- 2.14 Vilka betalningsrutiner finns i Norge?
- 2.15 Vilka mässor finns i Norge?
- 2.16 Svensk firmabil i Norge?
- 2.17 Att tänka på när man har svensk personal som arbetar i Norge:

2.1 Vilka regler gäller vid internetförsäljning?

För att starta e-butik krävs ett system som tar hand om produktpresentation, order, betalning och leverans. Vill du sälja varor eller tjänster kanske en e-butik är bäst för dig. I e-butiken visar du upp utbudet med pris och leveranstid. Kunden köper genom att klicka och lägga till produkter i en varukorg och betalar sedan. Betalningssättet bestämmes du, men de vanligaste sätten är med konto- eller kreditkort, per postförskott eller via faktura.

Det finns enklare system som kan köpas som en prenumerationslösning. De kostar en bestämd summa varje månad mot att systemet underhålls och uppdateras löpande av leverantören. När du bestämt dig för att sätta upp en e-butik måste du bestämma dig för den tekniska lösningen.

Det finns olika sätt att bygga upp en e-butik:

Köp en färdig lösning, bygg en egen lösning eller anpassa ett befintligt system.

E-faktura är enkelt och bekvämt eftersom kunden slipper skriva in OCR-nummer, belopp, förfallo-

datum och plus- eller bankgironummer. Kunden godkänner fakturan via sin Internetbank. Alla banker tillhandahåller en lösning för e-fakturor. Ta kontakt med din bank så kan de berätta mer om vilka tekniska förutsättningar som krävs. Var beredd på att det kan tillkomma en kostnad för tjänsten eftersom den oftast måste gå via Bank- eller Plusgirot.

2.2 Måste jag ha ett kontor i Norge?

Nej. Du måste inte ha kontor i Norge.

Kontakta

Brønnøysundsregistrene

tel: +47 80 03 38 40

www.bedin.no

Norsk-Svensk Handelskammer

tel: +47 9068 33 01

www.nshk.se

Lovdata

tel: +47 23 11 83 00

www.lovdata.no

2.3 Måste jag registrera ett företag i Norge?

Nej. Du behöver inte registrera ett bolag men det underlättar affärens om du har en bankförbindelse i Norge. Den kan du få via din svenska bank.

Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.exportradet.se

Gratis företagsinformation

tel: +47 80 03 38 40

www.bedin.no

Norsk tull

tel: +47 03 012

www.toll.no

Svensk tull

tel: 0771 520 520

www.tullverket.se

Svenska skatteverket

tel: 08 76 47 987

www.skatteverket.se

Skatteetaten i Norge

tel: +47 22 07 70 00

www.skatteetaten.no

Innovasjon Norge

tel: +47 22 00 25 00

www.invanor.no

Istället för att bygga upp en egen verksamhet i Norge kan man kontakta en norsk handelsagent som säljer produkter på den norska marknaden. En förutsättning för att lyckas med detta upplägg är naturligtvis att handels-agenten är motiverad och har tillräckliga resurser att sälja. Det finns en speciell lag för handelsagenter i Norge.

Till skillnad från agenten så säljer/köper distributören varorna i eget namn. Vid en sådan konstruktion förloras en hel del kontroll över marknadsföringen och du blir även i övrigt till stor del beroende av

distributörens kompetens och vilja att sälja produkterna.

Om du behöver hjälp med att komma igång med internationaliseringsarbetet så finns bra information att få både på svensk och norsk sida.

Om företaget enbart skall förmedla tjänster i Norge kan man registrera ett norskt företag i Enhetsregistret. Det är kostnadsfritt.

2.4 Behövs tillstånd för att sälja varor i Norge?

Det krävs inget generellt tillstånd.

Ring Tullsvär

tel: 0771-520 520 eller sök själv på www.tull.se

eller norska Tollsvar

tel: +47 03 012

www.toll.no

Lovdata har lagt ut en sammanställning av de flesta norska lagarna och förordningarna. Denna finner du på tel: +47 23 11 83 00

www.lovdata.no

När du exporterar din vara ska du lämna en tulldeklaration till ditt exporttullkontor.

Du skall bland annat lämna följande uppgifter i exportdeklarationen:

Vad är det för vara?

Vart ska du skicka den?

Vilket värde har den?

Om sändningens värde uppgår till max 3000 Euro (kan ändras), om det inte omfattas av förbud eller restriktion, är det tillåtet att lämna exportdeklarationen vid utfartstullkontoret i Sverige.

För vissa varor krävs tillstånd från tullen. Där finns information om vilka varor som kräver speciellt tillstånd.

Du kan välja mellan att själv fylla i och lämna tulldeklarationen eller ta hjälp av ett ombud. Ett enklare sätt är att skicka in tulldeklarationen elektroniskt.

2.5 Måste jag registrera företaget för mva (moms) i Norge?

Nej, om du säljer varor till köpare i Norge får köparen betala importmoms till den norska tullen.

Norska Tollsvär
tel: +47 03 012

www.toll.no

Skatteverket

tel: 08 764 7987

www.skatteverket.se

Varor under 200 SEK är tull och avgiftsfria. Frakten räknas inte in. Det finns en länk på Skatteverkets hemsida till broschyren *Moms vid utrikes-handel* SKV 560 där du själv kan läsa om export till länder

som inte tillhör EG:s mervärdesskatteområde.

De företag som enligt norsk lag är momspliktiga måste registreras i *Merverdiavgiftsmantallet*. Registrering görs vid *Enhetsregisteret i Brønnøysund*
tel: +47 75 00 75 00

www.brreg.no

Moms vid försäljning av tjänster är ett mer komplicerat område! För tjänster gäller olika regler. I Skatteverkets broschyr SKV 560 om moms för utrikeshandel på sid 46-47 finns utförliga exempel över olika tjänster och vad som gäller för moms. Om omsättningen under en tolv månadersperiod är över NOK 50 000 blir man momspliktig.

Genom att ha en momsrepresentant lånar man ett organisationsnummer av ett annat företag i Norge som betalar in moms på det värde som skapas i Norge.

Skatteverket

tel: 0771-567 567

www.skattverket.se

Sentralskattekontoret for utenlandssaker

tel: +47 51 96 96 00

www.skatteetaten.no

2.6 Måste jag deklarerera mina varor i Tullen?

Svenska Tullsvår

tel: 0771 520 520

www.tull.se

Norska Tollsvår

tel: +47 03 012

www.toll.no

Ett exportdokument (ED4) med varukod måste fyllas i. Det lämnas till och stämplas av Tullen. ED4 dokumentet kan göras elektroniskt eller manuellt. Faktura med fakturadeklaration skall visas om varuvärdet understiger 6.000 Euro (kan ändras). Om varuvärdet överstiger summan så måste man ha ett EUR.1 certifikat som stämplas av Handelskammaren.

Ursprungsdokumentet, EUR.1 visar att varan är av ursprung Sverige eller annat EU land och omfattas av de frihandelsregler som finns med Norge och EU.

En ATA-carnet som köps av Handelskammaren används om du tillfälligt ska föra ut varor från Sverige till Norge. Carneten kan användas vid mässor, varuprover eller för ykesutrustning. Dock inte för maskiner som gör åverkan på fast egendom eller mark. Ex grävmaskiner.

Om du skall skicka broschyrer till Norge som du inte skall ta betalt för vill tullen i Norge ändå ha en faktura. Faktura som används vid export till annat land och i de fall det inte finns någon anmodan till betalning kallas Proforma-faktura. Du finner information om och kan ta fram en sådan på exportrådets hemsida. Du kan även se på tullens hemsida för ytterligare information.

2.7 Berörs mina produkter av särskilda regler?

Norska Tollsvår

tel: +47 03 012

www.toll.no

Svenska Tullsvår

tel: 0771 520 520

www.tull.se

Exportrådet

tel: 08 588 660 00

www.swedishtrade.se

När man som exporterande företag säljer till ett företag i Norge så skall det inte beräknas mervärdesskatt i fakturan.

En exportanmälan måste lämnas till Tullverket, antingen på pappersblankett eller elektroniskt. En kopia av denna exportanmälan, med en tullstämpel på, är bevis på att varan blivit exporterad ut ur Sverige.

Viktigt är också att kolla upp att det inte föreligger några importrestriktioner såsom licenser eller tullavgifter på varan i Norge. Exportrådet kan ge råd om ursprungsregler och krav på ursprungsintyg.

När varan kommer till gränsen skall den förtullas och då beräknas moms på varans nettovärde. En riktig betalningsfaktura, där det framgår köpare, typ av produkt, vikt, värde, leveransvillkor är helt klart i fokus vid gränsförtullning.

Bra hjälp kan man få av gränsspeditionerna som har lång erfarenhet på området.

Om du skall skicka broschyrer till Norge som du inte skall ta betalt för vill tullen i Norge ändå ha en faktura. Faktura som används vid export till annat land och i de fall det inte finns någon anmodan till betalning kallas Proforma-faktura. Du finner information om och kan ta fram en sådan på exportrådets hemsida.

2.8 När övergår risken från säljaren till köparen?

Gränsspeditionerna har god kunskap och lång erfarenhet.

International Chamber of Commerce (ICC) utger ett regelverk för internationella

leveransvillkor, som kallas Incoterms. Incoterms är ICC:s officiella regler för tolkning av handelstermer.

www.icc.se

Det är viktigt att det klart framgår av avtalet hur varan skall levereras. Risken övergår till köparen när han har tagit emot varan. Det kan ske vid olika tillfällen allt ifrån säljarens lager i Sverige till leverans i den norska köparens lager. Vid internationell handel känner avtalsparterna oftast inte till de leveransvillkor som gäller på respektive motparts hemmamarknad. Det kan vara klokt att ta vara på gränsspeditionernas kunskap och erfarenhet.

2.9 Vilket ansvar har jag för defekta produkter i Norge?

Norska Tollsvar

tel: +47 03 012

www.toll.no

Svenska Tullsvär

tel: 0771 520 520

www.tull.se

Garantiåtaganden gäller lika som i Sverige.

Vid varureturen skall man söka refusion för tullavgifter och moms hos norska tullen.

Vid reparationsretur skall varan expedieras av tullen.

Om det är en garantireparation behöver man inte betala införseloms när varan kommer tillbaka.

Om det är en reparation som skall betalas av kund måste avgifter betalas för själva reparationen och frakten.

2.10 Vad behöver jag veta om after sales service i Norge?

Svenska Tullsvär
tel: 0771 520 520

www.tull.se

Du skall vända dig till Tullverket och ansöka om ett förfarande som kallas "Aktiv förädling" om du ska reparera varor som du sålt till Norge.

2.11 Vilka skyldigheter har jag om jag anställer någon i Norge?

Ring BEDIN på
tel: +47 80 03 38 40

Under rubriken etablere på

www.bedin.no

finns både information och länkar till andra berörda organisationer.

Försäkringskassan har en gemensam hemsida för Nordisk Socialförsäkring

www.nordsoc.org

Skriftligt arbetsavtal skall normalt finnas inom en månad efter anställningens start.

2.12 Är min ansvarsförsäkring för svenska anställda giltig i Norge?

Exportrådet

tel: 08 588 660 00

www.swedishtrade.se

Handelskammaren

www.cci.se

Kontakta för säkerhets skull ditt nuvarande försäkringsbolag.

Exportrådet och Handelskammaren har erfarenhet på området. Generellt kan man säga att de försäkringar man som företagare har i Sverige även gäller i Norge och övriga Norden.

2.13 Behöver jag skriftliga kontrakt? Ja.

Det är alltid en fördel med skriftliga kontrakt. Speciellt mellan svenska och norska företag då det är **stor** risk för misstolkningar av språket på grund av att flera ord har lika uttal men olika betydelse i respektive land. Det finns ordlistor i slutet av boken. Var noga med att kontrakt underskrivs av ansvarig person.

2.14 Vilka betalningsrutiner finns i Norge?

Kontakta din lokala bank eller

Exportkreditnämnden

tel: 08 788 00 00

www.ekn.se

Normal kredittid är 30 dagar i Norge men detta kan variera i praktiken och beror på vilken bransch du opererar i.

Se till att mottagaren har IBANNR/BIC. Betalningen går då snabbare. Det är även viktigt att så kallat KIDNR (kundidnr) används.

Kom ihåg att i Norge är bankgironummer och bankkonto samma nummer.

För längre kredittider kan man kontakta exportkreditnämnden för att få en exportkreditgaranti. Du kan själv räkna ut premien på deras hemsida.

2.15 Vilka mässor finns i Norge?

För mässor i Norge, se Norges Varemesses hemsida,
tel: +47 66 93 91 26

www.messe.no

För mässor i både Sverige och Norge, se Fairlinks hemsida,
tel: 036 71 27 26

www.fairlink.se

och sök i den Nordiska Mässkatalogen på land, plats, bransch och tidsperiod.

2.16 Svensk firmabil i Norge?

Kontakta Norska tullen som har en broschyr som heter "Bruk av utenlandsregistret kjøretøy i Norge.

Norska Tollsvaret

tel: +47 03 012

www.toll.no

2.17 Att tänka på när man har svensk personal som arbetar i Norge:

Rapporteringsplikt: Denna rapporteringsplikt har som syfte för de norska myndigheterna att hålla ordning på hur många dagar en arbetare är i Norge och att allting går rätt till. Det finns en viktig regel som säger att när en utländsk arbetstagare har varit i Norge i 183 dagar under en tolv månadersperiod ska denne börja betala norsk inkomstskatt istället för svensk.

Skatteetaten, Norges skattemyndighet, har en vägledning för utländska arbetsgivare och arbetstagare (3 april 2009) som kan beställas hos

Sentralskattekontoret for utenlandssaker

tel: +47 51 96 96 00

www.skatteetaten.no

Har företag i Sverige och vill köpa varor från Norge

- 3.1 Var finner jag leverantörer?
- 3.2 Samarbete mellan köpare och säljare vid import?
- 3.3 Finns det tullregler att ta hänsyn till?
- 3.4 Vilka är de vanligaste betalningsvillkoren?
- 3.5 Hur betalar jag mina leverantörer?
- 3.6 I vilken valuta skall jag betala mina leverantörer?
- 3.7 Är det värt att öppna ett valutakonto?
- 3.8 Vem är ansvarig för momsbetalning?
- 3.9 När övertar jag risken för godset?
- 3.10 Vad händer om varorna är felaktiga?
- 3.11 Vilka varor kräver importlicens?

3.1 Var finner jag leverantörer?

Du kan vända dig till Norsk-Svensk Handelskammer
tel: +47 90 68 33 01
www.nshk.no
eller Handelskammaren i ditt län
www.cci.se

3.2 Samarbete mellan köpare och säljare vid import?

Du kan vända dig till Norsk-Svensk Handelskammer
tel: +47 90 68 33 01
www.nshk.no

Det finns olika alternativ.

Agent: En agent representerar ett företag och förmedlar enbart affärer. I ersättning får agenten ofta provision på försäljningen.

Återförsäljare: Köper in produkterna själv och säljer dem vidare i eget namn. Återförsäljare har oftast ett lager och tar en helt annan ekonomisk risk än agenten.

Kommission:

Kommissionären säljer varor för annans räkning, men i eget namn.

3.3 Finns det tullregler att ta hänsyn till?

Tullsvar tel: 0771 520 520 .
Läs mer på www.tull.se under import av varor. Du behöver inget generellt tillstånd för att importera men för vissa varor finns det importrestriktioner och särskilda regler. I Sverige utfärdar Kommerskollegiet importlicenser:
tel: +46(0)86 90 48 00
www.kommers.se

Du ska i allmänhet betala tull och moms. Du kan betala på tre olika sätt: kontant vid importtillfället, på kredit eller genom ombud. För Norge (tredje land) gäller:
Ett exportdokument (ED4) med varukod måste fyllas i. Det lämnas till och stämplas av Tullen. ED4 dokumentet kan göras elektroniskt eller manuellt. Faktura med fakturadeklaration skall visas om varuvärdet understiger 6.000 Euro (kan ändras). Om varuvärdet överstiger summan så måste man ha ett EUR.1 certifikat som stämplas av Handelskammaren.

Ursprungsdokumentet EUR.1 visar att varan är av ursprung Sverige eller annat EU land och omfattas av de fri-

handelsregler som finns med Norge och EU.

En ATA-carnet som köps av Handelskammaren används om du tillfälligt ska föra ut varor från Norge till Sverige. Carneten kan användas vid mässor, varuprover eller som yrkesutrustning. Dock inte för maskiner som gör åverkan på fast egendom eller mark. Ex grävmaskiner.

Gränsspeditionerna har bra kompetens och kan utfärda nödvändiga dokument.

3.4 Vilka är de vanligaste betalningsvillkoren?

Kontakta din lokala bank eller Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.swedishtrade.se

Vanlig kredittid är 30 dagar. Det kan variera i praktiken mellan olika branscher.

Rätt val av betalningsvillkor och betalningssätt vid utlandsaffärer är ett viktigt konkurrensmedel. Vid utlandsaffärer finns vanligtvis andra risker än vid affärer på den svenska marknaden. Det är viktigt att analysera och ha kunskap om vilka risker som kan uppstå för att kunna utforma betalningsvillkor och order/kontrakt på bästa sätt. Med betalningsform anges

här hur betalning skall ske, dvs vilken roll exportören respektive köparen har när betalningen skall genomföras. Betalningsformerna skiljer sig främst åt vad gäller graden av säkerhet för exportören, men även beträffande bankkostnader och snabbhet.

I huvudsak finns tre betalningsformer vid utlandsbetalningar, nämligen:

- ren betalning
- exportinkasso
- remburs

mer detaljerad information finns hos din bank eller hos exportrådet.

3.5 Hur betalar jag mina leverantörer?

Enklast är att anlita en bank som har internetbanklösning med Norge.

Se till att mottagaren har IBANNR/BIC.

Betalningen går då snabbare. Det är viktigt att så kallat KIDNR används (kundidnr). Kom ihåg att i Norge är bankgironummer och bankkonto samma nummer.

Vanlig betalning:

I form av banköverföring eller kommersiella checkar som du köper på banken och skickar med posten till

säljaren, som löser ut dem i sin bank.

Dokumentinkasso:

Innebär att dokument som skeppningshandlingar, faktura och packlista med mera skickas av säljaren via banken. Banken lämnar inte ut dessa till köparen innan varan är betald.

Remburs:

Köparen anvisar betalning genom sin bank. Banken garanterar betalning till säljaren när denne presenterar vissa dokument för banken.

3.6 I vilken valuta skall jag betala mina leverantörer?

Det finns inget definitivt svar eftersom omständigheterna varierar. Det är viktigt att komma överens med leverantören om vilken valuta som skall brukas. Om du skall sälja varorna vidare i Euro kan det vara fördelaktigt att köpa i samma valuta för att eliminera valutarisken. Var observant på eventuell prisjustering vid Eurobetalning.

3.7 Är det värt att öppna ett valutakonto?

Det är relativt billigt att ha ett valutakonto. Om det ofta är lång tid mellan offert och

beställning kan det vara värt att undersöka närmare med din bank.

3.8 Vem är ansvarig för momsbetalning?

Skatteverket

tel: 0771 520 520

www.skatteverket.se

Tullverket

tel: 0771 520 520

www.tull.se

När varan kommer till gränsen skall den förtullas och då beräknas moms på varans nettovärde.

Varor under 200 kr är tull och avgiftsfria. Frakten räknas inte in.

Du som köpare i Sverige bör ha en egen ”tullkredit” alltså en egen kredit för utlägg av moms hos Tullverket.

Om du inte har en egen tullkredit måste moms betalas direkt hos Tullen på gränsen!

I dessa fall kan en gränsspeditor gå in med sin tullkredit så slipper du ha med dig kontanter att betala moms till tullen.

3.9 När övertar jag risken för godset?

www.incoterms.com

Normalt, när säljaren ordnar leverans till köparen, övergår risken vid mottagning av

godset. Vid gränsöverskridande handel medför detta att risken övergår till köparen när han mottagit godset i Sverige. Det vanligaste är alltså att säljaren står för risken under transporten över gränsen. Stäm även av med Gränsspeditionerna som har praktisk erfarenhet.

3.10 Vad händer om varorna är felaktiga?

Tullsvär

tel:0771 520 520

www.tullverket.se

Norska Tollsvär

tel:+47 03 012

www.toll.no

Varor under 200 kr exkl frakt är tull och avgiftsfria. De skall expedieras av tullen.

Vid varureturner sökes återbetalning av tullavgifter och moms hos tullen. Vid reparationsretur skall varan expedieras av tullen.

Om det är en garanti-reparation behöver man inte betala införselmoms när varan kommer tillbaka.

Om det är en reparation som skall betalas måste avgifter betalas för själva reparationen och frakten.

3.11 Vilka varor kräver importlicens?

www.kommers.se/licens

Om ursprunget är Norge så krävs det importlicens bland annat för vissa järn- och stålvaror.

Har företag i Sverige och vill köpa tjänster från Norge

- 4.1 Var finner jag nya kontakter?
- 4.2 Vilka betalningsrutiner gäller?
- 4.3 Hur betalar jag mina leverantörer?
- 4.4 I vilken valuta skall jag betala mina leverantörer?
- 4.5 Vilka momsregler gäller för tjänster?
- 4.6 Vilket ansvar har jag för dåligt utfört arbete?
- 4.7 Behöver jag någon yrkes- eller skadeståndsförsäkring?
- 4.8 Behöver jag skriftliga kontrakt?

4.1 Var finner jag nya kontakter?

Norsk-Svensk Handelskammer kan ge råd.

Tel: 08 71 74 960

www.nshk.no

Innovasjon Norges kontor i Stockholm

tel: 08 79 18 315

www.invanor.no/sverige

NAV EURES

tel: +47 75 42 64 04

www.nav.no

4.2 Vilka betalningsrutiner gäller?

Kontakta din lokala bank eller Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.swedishtrade.se

Normal betalningstid är 30 dagar men det förekommer variationer beroende på bransch och storlek på företag.

4.3 Hur betalar jag mina leverantörer?

Enklast är att anlita en bank som har internetbanklösning med Norge.

Se till att mottagaren har IBANNR/BIC.

Betalningen går då snabbare. Det är viktigt att så kallat KIDNR används (kundidnr). Kom ihåg att i Norge är

bankgironummer och bankkonto samma nummer.

Vanlig betalning: I form av banköverföring eller kommersiella checkar som du köper på banken och skickar med posten till säljaren, som löser ut dem i sin bank.

Dokumentinkasso: Innebär att dokument som skeppningshandlingar, faktura och packlista med mera skickas av säljaren via banken. Banken lämnar inte ut dessa till köparen innan varan är betald.

Remburs: Köparen anvisar betalning genom sin bank. Banken garanterar betalning till säljaren när denne presenterar vissa dokument för banken.

4.4 I vilken valuta skall jag betala mina leverantörer?

Det finns inget definitivt svar eftersom omständigheterna varierar. Det är viktigt att komma överens med leverantören om vilken valuta som skall brukas. Om du skall sälja varorna vidare i Euro kan det vara fördelaktigt att köpa i samma valuta för att

eliminera valutarisken. Var observant på eventuell prisjustering vid Eurobetalning.

4.5 Vilka momsregler gäller för tjänster?

25% moms om inget annat anges.

Skatteverket

tel: 0771 567 567

www.skatteverket.se

Tullsvar

tel: 0771 520 520

www.tull.se

4.6 Vilket ansvar har jag för dåligt utfört arbete?

Garantiregler gäller lika som i Sverige.

NUTEK

tel: 020 35 10 10

www.nutek.se

4.7 Behöver jag någon yrkes eller skadeståndsförsäkring?

Generellt kan man säga att de företagsförsäkringar som har tecknats i Sverige även gäller i Norge och övriga Norden. Det är viktigt att kontrollera detta med sitt svenska försäkringsbolag.

4.8 Behöver jag skriftliga kontrakt? Ja.

Det är speciellt viktigt att ha skriftliga kontrakt när man gör affärer med Norge på grund av att det kan vara lätt att missförstå språket vid muntliga avtal.

Norsk-Svensk

Handelskammer

tel: 08 717 49 60

www.nshk.no

Exportrådet

Tel: 08 58 86 60 00

www.swedishtrade.se

Har företag i Sverige och vill ha samarbetspartner i Norge

- 5.1 Vad är skillnaden mellan distributör, agent och kommissionär?
- 5.2 Vad skall ett agentkontrakt innehålla?
- 5.3 Vilka möjligheter finns till samarbete?
(Joint Venture eller partnership?)
- 5.4 Vilka kontrakt och dokument behövs?
- 5.5 Finns det speciella skatteregler att ta hänsyn till?

5.1 Vad är skillnaden mellan distributör, agent och kommissionär?

Distributör

En leverantör eller tillverkare säljer sina varor till distributören som i sin tur säljer vidare till sina kunder och lägger på en marginal för sina kostnader. Distributörsledet används ofta för att komma in på en ny marknad med låg risk.

Agent

En säljagent är en mellanhand som kan förhandla i säljarens namn och har auktoritet att slutföra säljförhandlingar på uppdrag av det säljande företaget.

Kommissionär

Säljer varor för annans räkning, men i eget namn. Betalar leverantören när varan är såld.

5.2 Vad skall ett agentkontrakt innehålla?

Norsk-Svensk

Handelskammer

tel: 08 717 49 60

www.nshk.no

Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.exportradet.se

Innehållet kan vara olika beroende på bransch och tradition. Norsk-Svensk Handelskammer och

Exportrådet har god erfarenhet och hjälper gärna till.

5.3 Vilka möjligheter finns till samarbete? (Joint Venture eller partnership)

Joint Venture att tillsammans med ett eller flera andra företag skapa en allians, starta ett nytt företag, många gånger för ett speciellt ändamål. Det är ett sätt att sprida riskerna vid stora projekt, det är också många gånger ett snabbt sätt att etablera sig i ett nytt land.

Verket för näringslivsutveckling NUTEK, har avsatt pengar för Svensk-Norskt Näringslivssamarbete

tel: 020 35 10 10

www.nutek.se

Exportrådet kan ge aktuell information.

tel: 08 58 86 60 00

www.exportradet.se

Euro Info Centre hjälper till med partnersökningar

tel: 020 93 10 10

www.euroinfo.se

En Joint Venture är en överenskommelse mellan två eller flera parter och bygger endast på ett kontrakt parterna emellan. En Joint Venture kan också vara organiserad som ett aktiebolag, där parterna är aktieägare eller ett handelsbolag, där parterna är

delägare. Det finns inga specifika regler för Joint Ventureprojekt.

Joint Venture samarbete handlar oftast om hur mycket risk varje part är beredd att ta.

5.4 Vilka kontrakt och dokument behövs?

Exportrådet

tel: 08 58 86 60 00

www.exportradet.se

Det grundläggande är att det finns ett juridiskt hållbart kontrakt när det gäller Joint Venture. Det är viktigt ur beskattningssynpunkt och för att klara av problem vid upplösning eller konflikter.

Det är viktigt att det klart framgår vilket lands lagar som ska gälla för kontraktet och vid konflikter.

5.5 Finns det speciella skatteregler att ta hänsyn till?

Skatteverket

tel: 0771 567 567

www.skatteverket.se

Skatteetaten Norge

tel: +47 22 07 70 00

www.skatteetaten.no

Grunden är att om man har en enskild firma ska skatt betalas i det land där man är bosatt. Även Norge får under vissa förhållanden beskatta uppdrag som utförts i Norge av en

svensk firma. Norge har rätt att beskatta svenskt företags inkomst från fast driftställe i Norge. Läs vidare på www.skatteverket.se under **Skatter – Internationell beskattning**.

Om man istället är delägare i ett svenskt handelsbolag och bor i Sverige och bolaget tar uppdrag i Norge så gäller även i de fallen att man som delägare i grunden är skattskyldig i Sverige för handelsbolagets överskott oavsett var uppdragen utförts. Även för delägare i ett handelsbolag gäller att Norge får beskatta det svenska handelsbolagets inkomst från fast driftställe i Norge.

Är det istället fråga om ett svenskt aktiebolag ska aktiebolagets resultat beskattas i Sverige, även om uppdrag har utförts i Norge. Norge har rätt att beskatta inkomst från uppdrag i Norge, om bolagets verksamheten i Norge sker vid fast driftställe där. Om företagets anställda personal som utför arbetet i Norge är svensk, så finns information på Skatteverkets webbplats under Skatter - Internationell beskattning.

Mellan Sverige och Norge finns ett skatteavtal som fördelar rätten till beskattning av olika inkomster. Det nordiska skatteavtalet finns på skatteverkets webbplats under Skatter – internationell beskattning. I samtliga fall gäller att om Norge har beskattat ett företags inkomster för att det finns ett fast driftställe i Norge, så får personen eller bolaget i fråga, begära avräkning av den norska skatten i den svenska deklARATIONEN.

Har företag i Sverige och vill rekrytera personal från Norge

- 6.1 Var kan jag söka efter personal i Norge?
- 6.2 Vilka anställningsregler gäller?

6.1 Var kan jag söka efter personal i Norge?

Du kan kontakta EURES via din lokala arbetsförmedling i Sverige.

tel: 0771 416 416

www.arbetsformedlingen.se

EURES är en del av Arbetsförmedlingen och är en gratis och professionell hjälp till dig som vill rekrytera från utlandet. EURES-nätverket består av ca 700 rådgivare i alla EU/EES länderna.

6.2 Vilka anställningsregler gäller?

Lag (1282:20) om anställningsskydd

www.notisum.se

Grensetjänsten Morokulien

tel: 0571 239 03

www.gtm.nu

Försäkringskassan

Tel: 0771 179 000

www.forsakringskassan.se

Skatteverket

tel: 0771 567 567

www.skatteverket.se

Information om skatteregler i Norden

www.nordisketax.net

Nordisk sida för försäkringsfrågor

www.nordsoc.net

Har en bedrift i Norge og ønsker å etablere meg i Sverige

- 7.1 Hvilke krav stilles hvis jeg vil etablere meg i Sverige?
- 7.2 Finnes det ulemper med å etablere i Sverige?
- 7.3 Hvilken organisasjonsform skal jeg velge?
- 7.4 Betaling av moms (mva)?
- 7.5 Kan det bli dobbeltbeskatting?
- 7.6 Trygderegler?
- 7.7 Gjelder norsk patent i Sverige?
- 7.8 Nyttige kontakter ved etablering i Sverige

7.1 Hvilke krav stilles hvis jeg vil etablere meg i Sverige?

I Sverige finner du informasjon i *företagarguiden på Verket för Näringslivsutveckling (NUTEK)*.

tlf: +46(0)20 35 10 10

www.nutek.se

På *Bolagsverket* registrerer du din bedrift.

tlf: +46(0)60 18 40 00

www.bolagsverket.se

Skatte og mva spørsmål får du hjelp til på

Skatteverket

tlf: +46(0)771 567 567

www.skatteverket.se

Svenske eksportrådets kontor i Oslo har lang erfaring av samarbeide mellom Norge og Sverige

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

På *BEDIN* finner du bra informasjon under guider og eksport.

tlf: 80 03 38 40

www.bedin.no

Eksportopplæring.

Innovasjon Norge er i Sverige representert i Stockholm. Gir deg først litt generell informasjon om økonomi, samhandel og det bilaterale samarbeidet. Har så samlet linker

til en del nyttige informasjonskilder.

Innovasjon Norge er en leverandør av praktiske kurs og utdanningsprogrammer innen eksport og internasjonalisering.

tlf: +46(0)87 91 83 15

www.invanor.no/sverige

Euro Info Centre arrangerer skreddersydde seminarer og workshops innen ulike tema som berører EU/EØS og norsk næringsliv.

tlf: 91 67 09 30

www.eic.no

Invest in Sweden formidler kontakter med bedrifter

tlf: +46(0)84 02 78 00

www.isa.se

7.2 Finnes det ulemper med å etablere i Sverige?

Innovasjon Norges kontor i Stockholm

tlf: +46(0)87 91 83 15

www.invanor.no/sverige

Innovasjon Norge er i Sverige representert i Stockholm og gir deg litt generell informasjon om økonomi, samhandel og det bilaterale samarbeidet.

Eksportrådet i Oslo har lang erfaring av samarbeide mellom Norge og Sverige.

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

7.3 Hvilken organisasjonsform skal jeg velge?

Ta kontakt med *Verket för Näringslivsutveckling*

(NUTEK) / *företagarguiden*

tlf: +46(0)2035 10 10

www.nutek.se

eller *Nyföretagarcentrum*

tlf: +46(0)8 14 44 00

www.nyföretagarcentrum.se

Enskild firma er som navnet tilsier en bedrift med En fysisk eier, som står fullt ut økonomisk ansvarlig for bedriftens gjeld. *Enskild näringsverksamhet* er En bedriftsform der det ikke finnes noen klar grense mellom deg som eier og bedriften. Du er personlig ansvarlig for bedriften. *Enskild näringsverksamhet* kan passe deg som alene skal starte en bedrift. En *enskild näringsverksamhet* eies alltid av En person. Ektefelle eller samboer med barn sammen kan drive *enskild näringsverksamhet* sammen.

Handelsbolag er et selskap med flere eiere, og hvor eierne har et personlig ansvar for virksomhetens gjeld. I et *Handelsbolag* har alle deltakerne et personlig ansvar for hele gjelden (solidaransvar). Det en deltaker ikke

kan betale, kan kreves helt og fullt fra hvem som helst av de andre.

Et **Handelsbolag** skal ha to eller flere deleiere. Deleierne kan være privatpersoner eller bedrifter. **Handelsbolag** er en juridisk person. Deleiere avgjør hvem eller hvilke som skal ha rett til å representere selskapet og inngå avtaler i selskapets navn. I *handelsbolag* er deleierne alltid personlig og solidarisk ansvarlige mot utenforstående. Det personlige ansvaret innebærer at deleiere ansvarer med sin private økonomi for selskapets alle forpliktelser, som for eksempel gjeld og inngåtte avtaler. Det solidariske ansvaret innebærer at hver og en av deleierne personlig kan tvinges å betale selskapets hele gjeld. Den som har betalt kan i sin tur kreve de andre selskapsdeleierne på deres andel i gjelden. Selv om dere er muntlig enige er det bra å skrive en kompanjongavtale. Kompanjongavtalen kan for eksempel regulere fordeling av gevinsten eller hvordan dere skal agere hvis en partner vil gå ut av selskapet. Gjensidige forsikringer kan bidra til å gi dere som

kompanjonger en økonomisk beskyttelse.

Kompanjongavtalen bør alltid godkjennes av eventuell ektefelle. Diskuter gjerne med en utenforstående rådgiver.

Handelsbolag kan ha ansatte. Når man ansetter noen i et *handelsbolag* tar man på seg visse forpliktelser og det kan da være bra å tenke litt ekstra på det personlige ansvaret. *Handelsbolag* trenger i de fleste fall ikke å ha en revisor men alle *handelsbolag* er bokføringsforpliktet.

I et **Kommanditbolag** har deltakerne *samlet* et personlig ansvar for hele selskapsgjelden, men hver deltaker kan bare belastes opptil sin eierandel. En av deltagerne (*komplementären*) kan imidlertid kreves fullt ut for hele gjelden. *Kommanditbolag* er en variant av *handelsbolag* der det må finnes minst en deleier som bare er ansvarlig med innsatt kapital i bedriften. Slike deleiere er kommanditdeleiere. Minst en deleier, den såkalte *komplementären*, er alltid ubegrenset personlig ansvarlig. For øvrig er reglene de samme som for *handelsbolag*.

Økonomisk förening En *økonomisk förening* er et alternativ om det er minst tre personer (eller bedrifter) som vil starte selskap sammen. Økonomiske foreninger bygger på åpent medlemskap, et medlem/en stemme og overskuddsutdeling etter deltagelse.

Målet med en økonomisk forening skal være å fremme medlemmenes økonomiske interesser. Det innebærer at medlemmene skal få et økonomisk utbytte av å delta i foreningen. Utbytte kan for eksempel være at medlemmer får en ansettelse, en bedre pris eller lavere kostnader. Det finns intet som hindrer at foreningen også fremmer andre interesser enn rent økonomiske, så fremt den økonomiske interessen dominerer.

Størrelsen på den innsats hvert medlem skal betale kan variere fra 1 krone og oppover.

Både juridiske og/eller fysiske personer kan være medlemmer. (Kreves minst tre medlemmer). Et viktig prinsipp er det åpne medlemskapet. Foreningen antar som medlem, den som rimelig kan forventes å følge foreningens forordninger og

beslutninger og som kan bidra til realisering av foreningens formål.

I forordningene begrenses det åpne medlemskapet. Godtakbare begrensninger er for eksempel ansatte i foreningen, en viss faggruppe, konsument av en viss tjeneste, bosatt i et visst område, annen geografisk begrensning eller begrensning av medlemsantallet.

Medlemmene skal delta i den økonomiske virksomheten. Medlemmene kan for eksempel delta som konsumenter, som leverandører, gjennom å jobbe i virksomheten, ta oppdrag via foreningen, eller gjennom å benytte seg av foreningens tjenester på annet vis.

På årsmøtet har hvert medlem en stemme, uavhengig av innsats og omsetning med foreningen.

En ekonomisk förening er En juridisk person. Medlemmene i en *ekonomisk förening* er ikke personlig ansvarlige for foreningens forpliktelser. Den økonomiske risikoen er i prinsippet begrenset til medlemsinnsatsen.

Medlemmene betaler med-

lemsinnsats og beslutter på generalforsamlingen om fundamentale regler som skal gjelde for foreningen. På årsmøtet velger medlemmene også styret og revisor.

Foreningens styre (kreves minst tre personer) representerer foreningen utad og svarer for den daglige virksomheten. Styret kan i sin tur også velge andre personer, for eksempel en daglig leder, som får representere den økonomiske foreningen. Som styremedlem og representant har man på samme vis som i et aksjeselskap ansvar for skade som man bevisst eller av uaktsomhet forårsaker foreningen.

Aktiebolag (AB) skiller seg fra de to første selskapsformene ved at eier/eierne ikke har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Eier/eierne kan i utgangspunktet bare tape det som er skutt inn som aksjekapital i selskapet. Aksjekapitalen må minst være 100.000 SEK til sammen.

Eierne tilfører aksjekapitalen til selskapet i form av kontanter eller eiendom som er til nytte for virksomheten. Eiendommen som benyttes

som kapital må godkjennes av revisor.

Du kan som aksjeeier ta lån for å finansiere aksjekapitalen. Ett *aktiebolag* kan ikke selv låne til sin egen aksjekapital. Pengene som eierne har satset i aksjekapitalen kan brukes i virksomheten men de må ikke forbrukes. For å beskytte *aktiebolagets* långivere bør den egne kapitalen (resurser minus gjeld) være minst like stor som aksjekapitalen.

Planlegging og forberedelse er alfa og omega enten man driver virksomhet på det norske markedet eller på det utenlandske markedet. Det er viktig å definere bedriftens mål, i hvilken retning man ønsker å føre bedriften og ikke minst hvordan dette skal gjøres.

De fleste finansieringsinstitusjoner og andre investorer vil ikke investere i en bedrift, dersom den ikke har en veldefinert forretningsplan. Likeledes er planlegging viktig, fordi internasjonal handel ofte er mer kompleks og risikabel enn hjemmemarkedsbasert virksomhet. Selve eksportplanen er egentlig en forretningsplan som fokuserer på internasjonale markeder.

7.4 Betaling av moms (mva):

Skatteverket

Skatteopplysningen

tlf: +46(0)771 567 567

www.skatteverket.se

Det er bedriftene som skal betale moms på momspliktige varer og tjenester. Før en bedrift starter sin virksomhet skal det derfor registrere seg for *moms* hos *Skatteverket*.

Betaling av moms kan skje på to måter. Du kan gjøre det enten i din selvangivelse, en gang i året, eller i en *skattedeklarasjon* hver måned.

Hvis bedriften omsetter (selger) varer og tjenester for over en million SEK pr år skal du innbetale moms hver tredje måned i en *skattedeklarasjon*. Du kan også velge å betale momsen hver måned. Du som omsetter mindre enn en million SEK i året skal betale momsen en gang i året i selvangivelsen. Alle kan dog forlange å benytte seg av muligheten at betale inn moms hver eller hver tredje måned i en *skattedeklarasjon*.

Handelsbolag, *kommanditbolag* og konkursbo som omsetter mindre enn 200 000 SEK kan få betale en gang i året i en *skattedeklarasjon*.

7.5 Kan det bli dobbeltbeskatting?

Ta kontakt med Skatteverket i Sverige

tlf: (fra utlandet)+468 764 79 87

Fra Sverige tlf: 0771 567 567

www.skatteverket.se

Det finnes også en felles hjemmeside som kan gi informasjon om skatteregler i de ulike land i Norden

NordiskeTax

www.nordisketax.net

7.6 Trygderegler?

I Sverige er det *Försäkringskassan* som har hånd om alle trygdespørsmål (socialförsäkringsfrågor)

Försäkringskassan

tlf:+46 771 524 524

www.forsakringskassan.se

Det finnes en felles hjemmeside for Norden

www.nordsoc.org

Det er viktig at du som bedriftsleder vet hva som gjelder for deg og de du eventuelt skal ansette.

Lovgivningen er ikke lik i de nordiske land. Bostedsland, jobb i flere land, utsendt med mer kan påvirke trygdetilhørighet.

Informasjon om dette får du hos NAV servicesenter på tlf: 80 03 31 66 eller hos

Försäkringskassan.

7.7 Gjelder norsk patent i Sverige?

Nei. Patentretten gjelder bare for det land som du har sent søknaden til. For å få patent i andre land må du innen 12 måneder etter den norske patentsøkingen levere inn søknaden i de land som du vil beskytte ditt produkt. For Europa finnes et felles Europapatentkontor.

www.epo.org

7.8 Nyttige kontakter ved etablering i Sverige

Bolagsverket

tlf: +46(0)60 18 40 00

www.bolagsverket.se

Euro Info Center

tlf: +46 (0)20 93 10 10

www.euroinfo.se

Europapatentkontor.

www.epo.org

Försäkringskassan

tlf:+46 (0)771 524 524

www.forsakringskassan.se

Innovasjon Norges kontor i Stockholm

tlf: +46(0)87 91 83 15

www.invanor.no/sverige

Invest in Sweden

tlf: +46(0)84 02 78 00

www.isa.se

Nyföretagarcentrum

tlf: +46(0)8 14 44 00

www.nyforetagarcentrum.se

Skatteverket

tlf: +46(0)771 567 567

www.skatteverket.se

Svensk-Norsk Handelsk

tlf: +46(0)8 717 49 60

www.nshk.no

NUTEK

tlf: +46(0)20 35 10 10

www.nutek.se

Har en bedrift i Norge og ønsker å selge mine varer eller tjenester i Sverige

- 8.1 Jeg vil selge varer og/eller tjenester via Internett
- 8.2 Må jeg ha kontor i Sverige?
- 8.3 Må jeg registrere en bedrift i Sverige?
- 8.4 Trengs det tillatelse for å selge varer i Sverige?
- 8.5 Hvilke regler gjelder for merverdiavgift?
- 8.6 Må jeg fortolle mine varer?
- 8.7 Omfattes mine varer av spesielle regler?
- 8.8 Når overtar kjøper ansvaret for produktet?
- 8.9 Hvilket ansvar har jeg for defekte varer i Sverige?
- 8.10 Hva trenger jeg å vite om after sale service i Sverige?
- 8.11 Hvilke plikter har jeg hvis jeg ansetter noen i Sverige?
- 8.12 Trenger jeg en spesiell ansvarsforsikring?
- 8.13 Trenger jeg skriftlige kontrakter?
- 8.14 Hvilke betalingsrutiner finnes i Sverige?
- 8.15 Hvilke messer finnes i Sverige?
- 8.16 Norsk firmabil i Sverige?

8.1 Jeg vil selge varer og/eller tjenester via Internet.

Hvilke regler gjelder?

E-eksport

Markedsføring på internett blir mer og mer vanlig. Det er mange lover og regler som regulerer netthandel. For å lette arbeidet har Nærings- og handelsdepartementet utpekt Innovasjon Norge (tidligere Enterprise Europe Network Øst) som kontaktpunkt for [e-handelsloven](#) i Norge.

Innovasjon Norge

tlf: 22 00 25 00

www.invanor.no

For å starte e-butikk kreves et system som tar seg av produktpresentasjon, ordrer, betaling og leveranse.

Vil du selge varer eller tjenester kan en e-butikk være best for deg. I e-butikken viser du opp tilbud med pris og leveransetid. Betalings-måten bestemmer du, men det vanligste er med konto- eller kredittkort, via postoppkrav eller via faktura.

Det finnes enklere systemer som kan kjøpes som et abonnement. De koster en bestemt sum hver måned mot att systemet vedlikeholdes og oppdateres løpende av leverandøren.

Når du har bestemt deg for å sette opp en e-butikk må du bestemme deg for den tekniske løsningen. Det finnes tre måter å bygge opp en e-butikk:

Kjøp en ferdig løsning. Bygg en egen løsning, eller tilpass et eksisterende system.

E-faktura er enkelt ettersom kunden slipper å skrive in OCR-nummer, beløp, forfallsdato og bankgiro-nummer. Kunden godkjenner fakturaen via sin internett-bank. Alle banker har en løsning for e-fakturaer. Ta kontakt med din bank så kan de fortelle mer om hvilke tekniske for-utsetninger som kreves. Vær oppmerksom på at det kan tilkomme en kostnad for tjenesten da den oftest må gå via bankgiro.

8.2 Må jeg ha et kontor i Sverige?

Nei. Det er ikke krav om å ha kontor i Sverige.

Exportrådet Oslo

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

Norsk-Svensk

Handelskammer

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

Det finnes en del forskjellige former for import til Sverige.

De viktigste er:
Handelsagenter,
videreselgere, parallellimport,
midlertidig import/ATA
Carnet.

Bedriftsinformasjon BEDIN

tlf: 80 03 38 40

www.bedin.no

Företagsguiden

NUTEK Sverige

tlf: +46(0)20 35 10 10

www.nutek.se

8.3 Må jeg registrere en bedrift i Sverige?

Det er ikke et krav. Det forenkler dersom du har en bankforbindelse i Sverige. Den kan du få via din norske bank.

Innovasjon Norge

tlf: 22 00 25 00

www.invanor.no

Företagsguiden

NUTEK Sverige

tlf: +46(0)20 35 10 10

www.nutek.se

Hvis du trenger hjelp med å starte opp internasjonaliseringsarbeidet så finnes bra informasjon å få både på svensk og norsk side:

Innovasjon Norges satsing på internasjonalisering ivaretar de forskjellige sidene ved en bedrifts internasjonaliseringsarbeid, som eksport av varer og tjenester, import av inn-satsvarer og produksjons-

faktorer, kunnskaps- og teknologisamarbeid, samt produksjon i egen eller annens regi i utlandet. Med hjelp av fleksible, enkle og bedriftstilpassede virkemidler, markedsinformasjon og markeds kunnskap, internasjonale nettverk samt et bredt kompetansetilbud bistår de bedrifter med internasjonale ambisjoner.

8.4 Trengs det tillatelse for å selge varer i Sverige?

Ring Tollsvar

tlf: 03 012

www.toll.no

eller Tullsvar

tlf: +46(0)771 520 520

www.tull.se

Det kreves ingen generell tillatelse.

Når du eksporterer din vare skal du levere en toll-deklarasjon til ditt eksport-tollkontor.

Det finnes informasjon om hvilke varer som krever spesiell tillatelse.

Du kan velge mellom å selv fylle i og levere toll-deklarasjonen eller få hjelp av et ombud. For eksempel grensespedisjon.

Mange bedrifter har ikke tilstrekkelig informasjon og kompetanse om rammevilkårene og lover og regler i

eksport- og/eller import-landet. I utdypende emner vil du finne områder man bør sette seg inn i før man starter å handle internasjonalt.

Ta kontakt med www.bedin.no, se på rammebetingelser ved internasjonal handel eller ring tlf: 80 03 38 40.

8.5 Hvilke regler gjelder for merverdiavgift?

Det kommer nye regler for mva fra 1 jan 2010.

Hvis tjenesten er omsat i Sverige ska den beskates der. To hovedregler gjelder. Den ene gjelder salg til virksomheter og den andre gjelder salg till noen som ikke har virksonhet. Skatteverket i Sverige har en broschyre med eksempler och en blankett som heter SKV 4632.

Norske bedrifter har rett til at representeres av ett ombud som skal godkjennes av Skatteverket. Blankett SKV 5703.

Tollsvar tlf:
03 012

www.toll.no

Skatteupplysningen
Tlf: +46 771 567 567

8.6 Må jeg fortolle mine varer?

Ring Tollsvar
tlf: 03 012

www.toll.no

eller svenske Tullsva
tlf: +46(0)771 520 520

www.tull.se

Ett eksportdokument med varekode må fylles ut.

Det kan fåes av, leveres till og stemples av Tollvesenet.

Les mer på www.toll.no

Faktura med fakturaerklæring skal leveres om vareverdien er lavere enn 6.000 Euro. Om vareverdien overstiger summen så må man ha et EUR.1 sertifikat som stemples av Handelskammeret.

Opprinnelsesdokumentet, EUR.1 viser at varen er av opprinnelse Norge eller annet EU/EØS land og omfattes av de frihandelsregler som finnes med Norge og EU.

En ATA-carnet brukes hvis du skal ha en tilfeldig utførsel av varer fra Norge til Sverige. Carneten kan brukes ved messer, vareprøver eller for næringsbruk. Dog ikke for maskiner som gjør inngrep på fast eiendom eller mark. F eks gravemaskiner.

8.7 Omfattes mine varer av spesielle regler?

Ring Tullsvar:

tlf: +46(0)771 520 520 eller

gå in på www.tullverket.se

eller Tollsvar tlf: 03 012

www.toll.no

God hjelp kan man få av grensespedisjonene.

En riktig betalingsfaktura, der det fremgår kjøper, type produkt, vekt, verdi, leveransevilkår er helt klart i fokus ved grensefortolling.

Når man som eksporterende bedrift selger til en bedrift i Norge/Sverige så skal det ikke beregnes merverdiavgift på fakturaen.

En eksportanmeldelse må leveres til Tollvesenet enten på papirblankett eller elektronisk.

En kopi av denne eksportmeldingen med et tollstempel på er bevis på at produktet har blitt eksportert ut av landet.

Viktig er også å kontrollere at det ikke finnes noen importrestriksjoner eller tollavgifter på produktet i Sverige.

Når produktet kommer til grensen skal det fortolles og da beregnes mva på produktets nettoverdi.

Eksportrådet kan gi råd om opprinnelsesregler og krav på opprinnelsesdokument.

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se

For å finne ut hvilken tollsats dine produkter har ved innførsel til land i EU, kan du slå opp i EUs tolltariff TARIC (på svensk).

Har du spørsmål kan du kontakte Narviktelefonen gratis på tlf: 80 03 38 40

Innovasjon Norge har utarbeidet en veileder i eksportdokumenter.

tlf: 22 00 25 00

www.invanor.no

Eksportkontroll

Visse varer (dvs. militært materiell og visse sivile varer av stor militær betydning) kan ikke eksporteres uten utførselslisens. Også levering av visse typer teknologi og tjenesteytelser til utlandet krever tillatelse. Denne utøves av Utenriksdepartementet.

CE-merking

For å kunne selges i EØS-landene, må visse vareslag være merket med EUs CE-merke. CE-merket forteller om produktet oppfyller EUs krav til helse, miljø og sikkerhet for konsumenten.

Produsenten eller importøren er ansvarlig for at sikkerhetskravene er oppfylte, og at produktene er CE-merket.

www.eic.no

Du kan ringe till Euro info:

tlf: 22 00 28 13

Avslutningsvis vil vi råde deg til å gjennomføre en pilottest. Det vil si at du eksporterer kun en liten mengde varer for å teste om alt er i orden.

Gode hjelpere og nyttige nettsteder: Innovasjon Norge

tlf: 22 00 25 00

www.invanor.no

Exportrådet Oslo

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/oslo

8.8 Når overtar kjøper ansvaret for produktet?

Grensespedisjonene har god kunnskap og lang erfaring.

ICC og Innovasjon Norge har utarbeidet en enkelt oversikt over internasjonale leveringsbetingelser.

For mer informasjon, kontakt Innovasjon Norge

tlf: 22 00 25 00

www.invanor.no

eller

ICC (International Chamber of Commerce)

[Incoterms 2000](#).

Det er viktig at det klart fremgår av avtale hvordan varen skal leveres. Ansvaret

overtas av kjøper når han har mottatt varen. Det kan skje ved forskjellige tilfeller alt ifra selgerens lager til leveranse i kjøperens lager.

8.9 Hvilket ansvar har jeg for defekte varer i Sverige?

Tollsvær

tlf: 03 012

www.toll.no

Svenska Tullsvær

tlf: +46(0)771 520 520

www.tull.se

Garantier gjelder likt som i Norge.

Ved retur av varer skal man søke refusjon for tollavgifter.

Ved reklamasjon skal produktet ekspederes av toll.

Hvis det er en garantireparasjon trenger man ikke å betale innførselsmva når produktet kommer tilbake.

Hvis det er en reparasjon som skal betales av kunde må avgifter betales for selve reparasjonen og frakten.

8.10 Hva trenger jeg å vite om after sales service i Sverige?

Tollsvær

tlf: 03 012

www.toll.no

Du skal ta kontakt med Tollvesenet og søke om Aktiv foredling om du skal reparere

varer som du har solgt til Sverige.

8.11 Hvilke plikter har jeg om jeg ansetter noen i Sverige?

Verket för Näringslivsutveckling/företagsguiden

tlf: +46(0)20 35 10 10

www.nutek.se

Skatteverket

Tel: +46(0)771 567 567

www.skatteverket.se

Verket för Näringslivsutveckling har gjort en kalkylemodell for nyansettelse, i *företagsguiden*.

Du skal registrere deg som arbeidsgiver ved *Skatteverket*.

Du kan registrere deg som arbeidsgiver elektronisk til *Skatteverket* på

www.foretagsregistrering.se

eller gjennom å fylle ut blanketten *Skatte och avgiftsanmälan* (SKV4620).

Når du har blitt registrert som arbeidsgiver sender *Skatteverket* et registerkort til deg.

Som arbeidsgiver ansvarer du for innbetaling til *Skatteverket* av arbeidsgiveravgifter og skatt for de ansatte. Ved fravær for sykdom må du som arbeidsgiver betale sykelønn til de ansatte de første 14 dagene. Den første dagen i sykeperioden er

karensdag. Da får den ansatte ingen lønn.

En ansatt har også rett til annen ledighet enn ferie f eks foreldreledighet, studier eller for å starte bedrift.

Det finnes en felles hjemmeside for nordiske trygderegler

www.nordsoc.org

8.12 Trenger jeg en spesiell ansvarsforsikring?

Eksportrådet

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

Norsk-Svensk

Handelskammer

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

Generelt kan man si at de forsikringer man som bedrift har i Norge også gjelder i Sverige og øvrige Norden.

Ta for sikkerhets skyld kontakt med ditt nåværende forsikringsselskap. Eksportrådet og Handelskammeret har erfaring på området.

8.13 Trenger jeg skriftlige kontrakter? Ja.

Det er alltid en fordel med skriftlige kontrakter. Spesielt mellom svenske og norske selskaper da det er **stor** risiko for feiltolkninger av språket på grunn av at flere ord har lik uttale men ulike betyd-

ninger i respektive land. Vær nøye med at kontrakter underskrives av ansvarlig person.

8.14 Hvilke betalingsrutiner finnes i Sverige?

Din bankforbindelse vil kunne gi deg gode råd for hva som egner seg best i ditt tilfelle.

Innovasjon Norge

tlf: 22 87 88 50

www.invanor.no

Normal kredittid er 30 dager men dette kan variere i praksis og kommer an på hvilken bransje du opererer i. Pass på at mottakeren har IBANNR/BIC. Betalingen vil da gå raskere. Det er også viktig at såkalt KIDNR (kundenr) brukes.

Husk at i Sverige er bankgironummer og bankkonto ikke like nummer.

For lengre kredittider kan man kontakte eksportfinans for å få en eksportkreditgaranti.

Innovasjon Norge tilbyr en guide som i detalj tar for seg betalings- og sikringsformer i internasjonal handel. Her vil du få god innføring i stoffet, med eksempler fra næringslivet.

www.exportfinans.no

Eksportfinans er det norske instituttet for eksportfinansiering - bankene og statens felles institusjon for å utvikle og tilby konkurranse-dyktige, langsiktige finans-tjenester til eksportnæringene og kommunal sektor.

Garantiinstituttet for eksportkreditt tilbyr garantier.

tlf: 22 87 62 00

www.giek.no

Det er tre grunnleggende betalingsformer i internasjonal handel:

Salg i åpen regning (forskudd eller på kreditt): Dette er en risikofull betalingsmetode, men kan sikres gjennom bankgarantier, kredittforsikring, factoring og andre sikringsformer.

Dokumentinkasso: Dette betyr enkelt sagt at kundens bank formidler betaling mot dokumenter, slik at varen ikke utleveres før eksportvirksomhetens bank har mottatt besked om betaling.

Remburs (Letter of credit): Remburs er en betalingsform hvor kjøpers bank lover at selger får betalt når han presenterer oppgitte og forlangte dokumenter i henhold til rembursen.

8.15 Hvilke messer finnes i Sverige?

De største messene finner du på
www.fairlink.se

Direktelinker finnes til:

Stockholm

www.stofair.se

ELMIA

www.elmia.se

Göteborg

www.swefair.se

8.16 Norsk firmabil i Sverige?

Tullsvar

tlf:+46 520 520

www.tull.se

Har en bedrift i Norge og ønsker å kjøpe varer fra Sverige

- 9.1 Jeg trenger hjelp med å finne leverandører.
- 9.2 Hvilke er de viktigste formene for import?
- 9.3 Finnes det tollregler å ta hensyn til?
- 9.4 Hvilke er de vanligste betalingsvilkårene?
- 9.5 Hvordan betaler jeg mine leverandører?
- 9.6 Hvilken valuta skal jeg betale mine leverandører med?
- 9.7 Er det hensiktsmessig å åpne en valutakonto?
- 9.8 Hvem er ansvarlig for mva betaling?
- 9.9 Når overtar jeg ansvaret for godset?
- 9.10 Hva skjer dersom varene er feilaktige?
- 9.11 Hvilke varer krever importlisens?

9.1 Jeg trenger hjelp med å finne leverandører

Du kan kontakte Norsk-Svensk Handelskammer

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

eller Invest in Sweden agency

tlf: +46(0)84 02 78 00

www.isa.se

9.2 Hvilke er de viktigste formene for import?

Norsk-Svensk Handelskammer

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

Handelsagenter

En handelsagent er en selger. Han har "påttatt seg selvstendig og over tid, å virke for salg eller kjøp av varer for hovedmannens regning ved å innhente ordrer til hovedmannen eller ved å inngå avtaler i hovedmannens navn".

En handelsagent har en uselvstendig stilling, og er derfor beskyttet av en egen lov.

Videreselger

Til forskjell fra agenten handler videreselgeren i eget navn og for egen regning. Det finnes ingen lov for videreselgeren. Det er derfor viktig at det i videre-

salgssammenheng skrives en avtale mellom partene.

9.3 Finnes det tollregler å ta hensyn til?

Tull svar

tlf: +46(0)771 520 520

www.tull.se

Toll svar

tlf: 03 012

www.toll.no

For en god del varer vil det ved innførsel være ulike restriksjoner. Restriksjon betyr at det må foreligge tillatelse fra en offentlig myndighet. Med mindre denne tillatelsen foreligger, er varen forbudt innført.

Du kan betale på tre forskjellige måter:

-Kontant ved importtilfelle

-På kredit

-Gjennom agent

For Norge gjelder:

Et eksportdokument med varekode må fylles ut.

Det fåes av, leveres til og stemples av Tollen.

ED4 dokumentet kan gjøres elektronisk eller manuelt.

Faktura med faktura-deklarasjon hvis verdien på varen ikke overstiger 6.000 euro (kan endres over tid).

Hvis verdien på varen overstiger summen da må man ha ett EUR.1 sertifikat som

stemples av Handelskammeret.

Opprinnelsesdokumentet, EUR.1 viser at varen er av opprinnelse Sverige eller annet EU land og omfattes av de frihandelsregler som finnes med Norge og EU.

En ATA-carnet brukes hvis du tilfeldigvis skal føre ut varer fra Norge til Sverige. Carneten kan brukes ved messer, vareprøver eller for utstyr som brukes i yrkes-sammenheng. Dog ikke for maskiner som gjør skade på fast eiendom eller mark. F eks gravemaskiner.

Handelskammerne har god kompetanse og kan utstede nødvendige dokument.

Norskvensk Handelskammer
tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

9.4 Hvilke er de vanligste betalingsvilkårene?

Ta kontakt med din bank eller Eksportrådet

tlf: 22 87 88 50

Vanlig kredittid er 30 dager. Det kan variere i praksis mellom forskjellige bransjer.

Det riktige valg av betalingsvilkår og betalingsmåte ved utlandsforetninger er et viktig konkurranse-middel. Ved andre utenlandsforetninger er det vanligvis

andre risikoer enn ved å selge på det svenske markedet. Det er viktig å analysere og ha kunnskap om hvilke risikoer som kan oppstå for å kunne velge betalingsvilkår og ordrer/kontrakter på beste måte. Med betalingsform menes her hvordan betaling skal skje, d v s hvilken rolle eksportøren respektive kjøperen har når betalingen skal gjennomføres. I hovedsak finnes tre betalingsformer ved utenlandsbetalinger:

- ren betaling
- eksportinkasso
- remburs

9.5 Hvordan betaler jeg mine leverandører?

Enklest er å bruke en bank som har internettbankløsning med Sverige

Sørg for at mottakeren har IBANNR/BIC.

Betalingen går da raskere. Det er viktig å bruke såkalte KIDNR (kundidnr). Husk at i Sverige er bankgironummer og bankkonto ikke det samme nummeret.

9.6 Hvilken valuta skal jeg betale mine leverandører med?

Det finnes ingen eksakte svar ettersom omstendighetene varierer.

Det er viktig å avtale med leverandøren om hvilken valuta som skal brukes.

Om du skal selge varene videre i Euro kan det være fordelaktig å kjøpe i samme valuta for å eliminere valutarisikoen. Vær observant på eventuell prisjustering for Eurobetaling.

9.7 Er det hensiktsmessig å åpne en valutakonto?

Det er relativt billig å ha en valutakonto.

Dersom det ofte er lang tid mellom tilbud og bestilling kan det være lurt å undersøke nærmere med din bank.

9.8 Hvem er ansvarlig for mva betaling?

Skatteetaten
tlf: 800 800 00

www.skatteetaten.no

Tollsvær
tlf: 03 012

www.toll.no

Når varen kommer til grensen skal den fortolles og da beregnes mva på varens nettoverdi.

Kjøperen i Norge bør ha en egen tollkreditt, altså en egen kreditt for utlegg av mva hos Tollvesenet.

Hvis kjøperen ikke har en egen tollkreditt må mva betales direkte på toll-

stasjonen ved grenseovergangen!

I disse tilfeller kan en grensespeditor gå inn med sin tollkreditt. Da slipper kunden å ha med seg kontanter og betale mva til toll.

Den norske skatteetaten har en håndbok for mva ”Mervediavgiftshåndboken”

9.9 Når overtar jeg ansvaret for godset?

www.incoterms.com

Normalt, når selgeren ordner leveranse til kjøperen, overdras ansvaret ved mottagelse av godset. Ved grenseoverskridende handel medfører dette at ansvaret overgår til kjøperen når han har tatt imot godset i Norge. Det mest vanlige er altså at selgeren står for ansvaret under transporten over grensen.

Grensespedisjonene har stor erfaring og kan alt om rutinene fra leverandør til kjøper.

9.10 Hva skjer dersom varene er feilaktige?

Tollsvær
tlf: 03 012

www.toll.no

Eksportrådet

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/oslo

Varer under 200 NOK eks. frakt er toll og avgiftsfrie. De skal ekspederes av tollen. For varereturer søkes tilbakebetaling av tollavgifter og mva ved tollen. Ved reparasjonsretur skal varen ekspederes av tollen. Dersom det er garantireparasjon trengs det ikke å betale innførselmva når varen kommer tilbake. Dersom det er en reparasjon som skal betales må avgifter betales for selve reparasjonen og frakten.

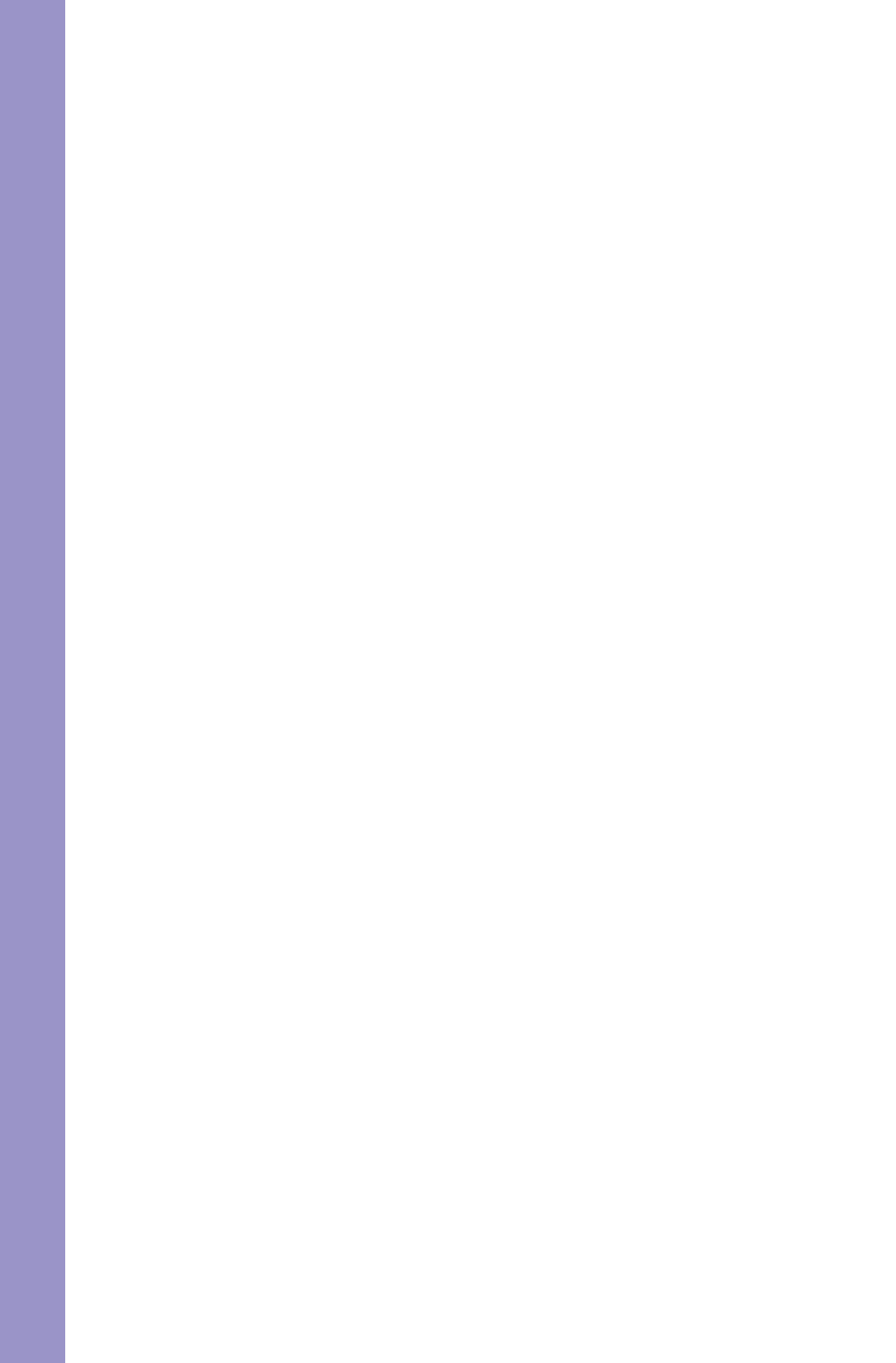
9.11 Hvilke varer krever importlisens?

Tollsvar

tlf: 03 012

www.toll.no

Om opprinnelsen er Sverige kreves importlisens for noen få jern- og stålvarer.

Har en bedrift i Norge og ønsker å kjøpe tjenester fra Sverige

- 10.1 Hvor finner jeg nye kontakter?
- 10.2 Hvilke betalingsrutiner gjelder?
- 10.3 Hvordan betaler jeg mine leverandører?
- 10.4 I hvilken valuta skal jeg betale mine leverandører?
- 10.5 Hvilke mva regler gjelder for tjenester?
- 10.6 Hvilket ansvar har jeg for dårlig utført arbeid?
- 10.7 Hva trenger jeg av forsikringer?
- 10.8 Trenger jeg skriftlige kontrakter?

10.1 Hvor finner jeg nye kontakter?

Norsk-Svensk

Handelskammer kan gi råd

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.se

Svenske Eksportrådets

Oslokontor

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se

Innovasjon Norges kontor i Stockholm

tlf: +46(0)87 91 83 15

www.invanor.no/sverige

Arbetsförmedlingen

www.arbetsformedlingen.se

tlf: +46(0)771 416 416

10.2 Hvilke betalingsrutiner gjelder?

Ta kontakt med din bank eller Exportrådet

Tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

Normal betalingstid er 30 dager. Men det forekommer variasjoner avhengig av bransje og størrelse på bedriften.

10.3 Hvordan betaler jeg mine leverandører?

Det er enklest å bruke en bank som har internettbank-løsning med Norge.

Sjekk at mottakeren har IBANNR/BIC

Betalingen går da raskere. Det er viktig å bruke såkalt KIDNR (kundidnr). Husk at i Sverige er bankgironummer og bankkontonummer forskjellig.

10.4 I hvilken valuta skal jeg betale mine leverandører?

Det finnes ikke noe enkelt svar ettersom individuelle omstendigheter varierer.

Det er viktig å bli enig med leverandøren om hvilken valuta som skal brukes.

Om du skal selge varene videre i Euro vil det være fordelaktig å kjøpe i samme valuta for å eliminere valutarisikoen. Vær observant på eventuell prisjustering ved Eurobetaling.

10.5 Hvilke mva regler gjelder for tjenester?

25 % mva om ikke noe annet angis.

Skatteetaten

tlf: 800 800 00

www.skatteetaten.no

Tollsvær

tlf: 03 012

www.toll.no

10.6 Hvilket ansvar har jeg for dårlig utført arbeid?

Garanti gjelder likt som i Norge.

BEDIN

tlf: 80 03 38 40

www.bedin.no

10.7 Hva trenger jeg av forsikringer?

De fleste forsikringer gjelder i hele Norden.

Kontakt ditt forsikrings-selskap.

10.8 Trenger jeg skriftlige kontrakter? Ja.

Det er spesielt viktig å ha skriftlige kontrakter når man gjør forretninger med Sverige grunnet at det kan være lett å misforstå språket ved muntlige avtaler.

Mer informasjon finnes på:

Norsk-Svensk

Handelskammer

www.nshk.no

tlf: 90 68 33 01

Exportrådet i Oslo

www.swedishtrade.se/norge

tlf: 22 87 88 50

Har en bedrift i Norge og vil ha samarbeidspartner i Sverige

- 11.1 Hva er forskjellen mellom videreselger, agent og kommisjonær?
- 11.2 Hva skal en agentkontrakt inneholde?
- 11.3 Hvilke muligheter finnes for samarbeid?
(Joint Venture eller partnership)
- 11.4 Hvilke kontrakter og dokumenter kreves?
- 11.5 Finnes spesielle skatteregler å ta hensyn til?

11.1 Hva er forskjellen mellom videreselger, agent og kommisjonær?

Agent

En Agent er en selger. Han har "påttatt seg selvstendig og over tid, å virke for salg eller kjøp av varer for hovedmannens regning ved å innhente ordrer til hovedmannen eller ved å inngå avtaler i hovedmannens navn".

Videreselger

Til forskjell fra agenten handler videreselgeren i eget navn og for egen regning. Det finnes ingen lov for videreselgeren. Det er derfor viktig at det i videresalgssammenheng skrives en avtale mellom partene.

Kommisjonær

Selger varer for annens regning men i eget navn. Betaler leverandøren når varen er solgt.

11.2 Hva skal en agentkontrakt inneholde?

Exportrådet

tlf: 22 87 88 50

www.exportradet.se/norge

Norsk-Svensk

Handelskammer

tlf: 90 68 33 01

www.nshk.no

I utgangspunktet er det ikke store forskjeller på nasjonale kjøpskontrakter og internasjonale. Når det likevel er viktig å være ekstra påpasselig ved inngåelse av internasjonale kontrakter, skyldes det bl.a. at ulike land har ulike nasjonale regler for hvilke typer kontraktsvilkår som er mulige, eventuelt også påbudt. Språklige og kulturelle forskjeller kan også føre til at problemer oppstår. Ta kontakt med Innovasjon Norge eller med en advokat for bistand.

11.3 Hvilke muligheter finnes for samarbeid? (Joint Venture eller partnership)

Joint Venture samarbeid særpreges ved at flere næringsdrivende går sammen om å gjennomføre et større prosjekt typisk et entrepriseprojekt i samarbeid. Samarbeidet er etablert for et avgrenset oppdrag og ofte for en nærmere angitt periode.

www.altinn.no kan gi aktuell informasjon.

tlf: 75 00 60 00

Innovasjon Norge har spesielle midler for svensk-norsk næringslivssamarbeid og kan også formidle kon-

takter

tlf: 22 87 88 50

www.invanor.no

Euro Info Centre hjelper til med partnersøkinger i Sverige

tlf: 22 00 29 50

www.eic.no

11.4 Hvilke kontrakter og dokumenter kreves?

Exportrådet

tlf: 22 87 88 50

www.swedishtrade.se/norge

Det viktigste er at det finnes en juridisk korrekt kontrakt når det gjelder Joint Venture.

Det er viktig fra skattehold og for å klare problemer ved oppløsning eller konflikter.

Det er viktig at det klart fremgår hvilket lands lover som skal gjelde for kontrakten og ved konflikter.

11.5 Finnes spesielle skatteregler å ta hensyn til?

«Spør oss» som er en del av Altinn.

tlf: 75 00 60 00

www.altinn.no

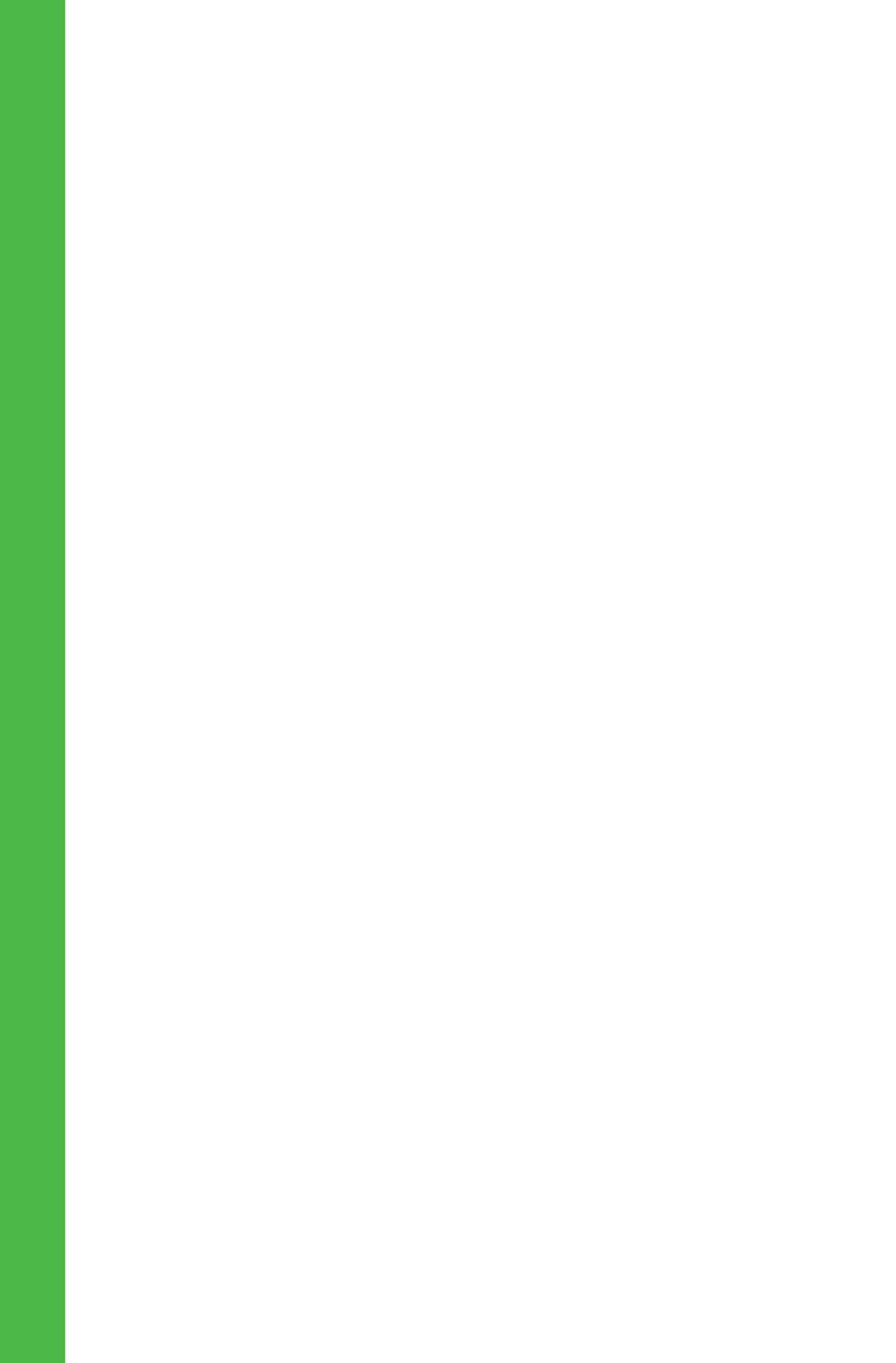
Nå tilbyr Altinn tilrettelagt informasjon om regelverket som må følges ved etablering og drift av næringsvirksomhet I de tilfellene du får vite at myndighetene skal ha opplysninger på et skjema, skal du også få hjelp til å finne det rette skjemaet.

Finner du ikke svar på det du lurer på, kan du sende dine egne spørsmål til Altinn.

I Sverige finner du informasjon på Skatteverket

tlf: +46(0)771 567 567

www.skatteverket.se

Har en bedrift i Norge og vil rekruttere personell fra Sverige

- 12.1 Hvor kan jeg søke etter personale i Sverige?
- 12.2 Hvilke ansettelsesregler gjelder?

12.1 Hvor kan jeg søke etter personale i Sverige?

Ta kontakt med EURES Norge www.eures.no

Kontakt en EURES rådgiver i ditt fylke i Norge.

EURES er en del av NAV og er en gratis og profesjonell hjelp for deg som ønsker å rekruttere personale fra utlandet.

EURES nettverket består av ca 700 rådgivere i alle EU/EØS landene.

12.2 Hvilke ansettelsesregler gjelder?

Arbeidstilsynet

tlf: 81 54 82 22

www.arbeidstilsynet.no

Ta kontakt med Grensetjénsten.

tlf: 62 83 21 00

www.gtm.nu

Du kan også få god informasjon via BEDIN om ansettelsesregler.

tlf: 80 03 38 40

www.bedin.no

NAV

www.nav.no

Skatteetaten

www.skatteetaten.no

Informasjon om skatteregler i Norden.

www.nordisketax.net

Nordisk side for trygde-regler.

www.nordsoc.net

Nyttiga telefonnummer i Sverige

Arbetsförmedlingen	+46(0)771 416 416
Exportrådet	+46(0)8 58 86 60 00
Euro Info Center	+46(0)20 93 10 10
Försäkringskassan	+46(0)20 524 524
Grensetjänsten	+46(0)571 239 03
Invest in Sweden Agency	+46(0)8 402 78 00
Kommerskollegium	+46(0)8 690 48 00
NUTEK företagarguiden	+46(0)20 35 10 10
Nyföretagarcentrum	+46(0)8 14 44 00
Skatteupplysningen	+46(0)771 567 567
Norsk-Svenska Handelsk	+46(0)8 717 49 60
Tullsvär	+46(0)771 520 520

Nyttiga länkar i Sverige

ALMI Företagspartner	www.almi.se
Arbetsförmedlingen	www.arbetsformedlingen.se
Exportkreditnämnden	www.ekn.se
Exportrådet	www.swedishtrade.se
Euro Info Centre	www.euroinfo.se
Försäkringskassan	www.nordsoc.org
Grensetjänsten	www.gtm.nu
Handelskammaren	www.cci.se
Innovasjon Norge	www.invanor.no/sverige
Invest in Sweden Agency	www.isa.se
Kommerskollegium	www.kommers.se
NUTEK	www.nutek.se
Nyföretagarcentrum	www.nyforetagarcentrum.se
Pensionsfrågor	www.ppm.nu
Skatteverket	www.skatteverket.se
Tullverket	www.tullverket.se

Nyttige telefoner i Norge

Altinn brukerservice	+47 75 00 60 00
Narvikstelefonen/BEDIN	+47 80 03 38 40
Etablererservice/VINN	+47 76 96 72 00
Exportrådet Oslo	+47 22 87 88 50
Innovasjon Norge	+47 22 00 25 00
NAV	+47 80 03 31 66
Norsk-Svensk Handelsk	+47 90 68 33 01
Sentralskattekontoret for utenlandssaker (SFU)	+47 51 96 96 00
Skatteetaten	+47 80 08 00 00
Registrering i Enhets- og Foretaksregistret: Brønnøysundregistrene	+47 75 00 75 00
Tollsvær	+47 03 012

Nyttige linker i Norge

Altinn offentlig info	www.altinn.no
Arbeidsformidling	www.nav.no
Bedriftsinfo	www.bedin.no
Euro Info Centre	www.eic.no
Eksporkredittgaranti	www.giek.no
Innovasjon Norge	www.invanor.no
Grensetjånen	www.gtm.nu
Hallo Norden	www.hallonorden.org
Innovasjon Norge	www.invanor.no
Lovdata	www.lovdata.no
Norgeinfo	www.visit2norway.com
Norsk-Svensk Handelsk	www.nshk.no
Pensjon/trygd	www.nav.no
Regelhjelp	www.regelhjelp.no
Skatteetaten	www.skatteetaten.no
Tollvesenet	www.toll.no

Svensk – Norsk jobbordlista

Ordlistan nedan hjälper dig förstå många av de norska ord som annars kan leda till missförstånd. Visserligen är det mycket som förenar norska och svenska språken vilket är en av anledningarna till att det är så populärt för svenskar att jobba i Norge. Men att språken är så lika öppnar också upp för stora möjligheter till missförstånd när ord väl skiljer sig åt eftersom många antar att de alltid betyder samma sak på båda språken. Detta är något som kan sätta käppar i hjulen både när man söker jobb i Norge och på plats på den norska arbetsplatsen. Vi rekommenderar att du skriver ut nedanstående ordlista och tar med den till Norge om du inte kommer ha tillgång till Internet på ditt jobb i Norge.

A

affär	butikk	behörig firma- tecknare	ansvarlig proku- rist
a-kasseersättning	dagpenger	behöver	trenger
aktiebolag (ab)	aksjeselskap (as)	bekräfta	bekrefte
angelägen	viktig	beräknad års- inkomst	skatteoppgjør
anledning	grunn	besiktningsman	takstmann
anställa	ansette	beslut	vedtak,
anställningsavtal	arbeidskontrakt		avgjørelse
arbetsförmedlingen	NAV	bestämmelse	forskrift
arbetsgivare	arbeidsgiver	besvikelse	skuffelse
arbetsgivarintyg	sluttattest	betyg	vitnemål
arbetsoförmögen	arbeidsufør	betyg	karakter
arbetstagare	arbeidstaker	bidrag	tilskudd
arbetstillstånd	arbeidstillatelse	bidrag för kost och upphålle	kostgodtgjørelse
artig	høflig	bidrag, stöd	stønad
arvode	honorar	blixt	lyn
avdrag	fradrag	bostad	bolig
avkastning av		bostadsbidrag	bostotte
aktier	aksjeutbytte	bra	grei
avsevärd	betydelig	brottsling	forbryter
avslöja	røpe	bruttoinkomst	bruttoinntekt
avtal	avtale	bråttom	travelt
		budget	budsjett
B		bussig	vennlig, grei
barnbidrag	barnetrygd		
basbelopp	grunnbeløp		
befordran	forfremmelse		

by	landsby, grend	förebrå	bebreide
C		föremål	gjenstand
cv	cv	företag	bedrift
D		företagsformer	selskapsformer
dagis	barnehage	företagsläkare	bedriftslege
dagmamma	dagmamma	förlåt	unnskyld
dagordning	saksliste	förmåga	evne
damm	støv	förmån	personalgoder
datainspektionen	datatilsynet	förmån, fördel	fordel, fortrinn
deklaration	selvangivelse	förskott	forskudd
deltidspensjon	deltidspensjon	förstå	skjønne
diska	vaske opp	försynt	beskjeden
E		försäkringskassan	NAV
etterlevande-		förvåna	forbause
pensjon	etterlattepensjon	föräldradedighet	fødselspermisjon
egen företagare	selvstendig næringsdrivende	föräldrapenning	foreldrepenger
ekonomi	økonomi	G	
engangsbelopp	engangsbeløp	gemensam	felles
erbjudande	tilbud	gissa	gjette
erfarenhet	erfaring	glas	glass
ersättning	erstatning	glass	is
F		gläfsa	bjeffe
fackförbund	fagforbund	glödlampa	lyspære
fackforening	fagforening	godtycklig	vilkårlig
fastighetskatt	eiendomsskatt	granne	nabo
ficka	lomme	grundavdrag	personfradrag
flytta något/sig	bevege	grundskydd	grunnstønad
folkbokføring	folkeregister	grådde	fløte
folkbokføringen	folkeregisteret	gränd	smug
fordringshandling	gjeldsbrev	gräsmatta	gressplen
formulär, blankett	skjema	gymnasie-	studie-
fortbilda	videreutdanne	kompetens	kompetanse
foto-gen	parafin	H	
frack	kjole og hvitt	handläggning	saksbehandling
frasing	sprø	hage	beitemark
fänig	tåpelig	hota	true
får	sau	hyra	leie
fönster	vindu	I	
förbudet	forbudt	inkomst	inntekt
		intyg	attest

J			
jäkta		stresse, jage på	
K			
kavaj		jakke	
kjøl		skjørt	
klänning		kjole	
komma ihåg		huske	
kommunalaråd		ordfører	
kommunalskatt		kommuneskatt	
konserv		hermetikk	
konstgjord		kunstig	
konstig		underlig	
kontant stöd		kontantstøtte	
kontrolluppgift		lønns- og trekkoppgave	
korg		kurv	
korv		pølse	
krypfil		krabbefelt	
kråkas		kaste opp	
kräva		forlange	
kul		gøy, moro	
kvav		lummer	
kvitto		kvittering	
känna		føle	
körkort		førekort	
L			
lag		lov	
laglig		lovlig	
lagom		passee	
lagstiftning		lovgivning	
lita på		stole på	
ljum		lun	
lodjur		gaupe	
lugn		rolig	
lummig		bladrik	
lustig		morsom	
lyckosam		heldig	
lämna		1 forlate 2 levere	
län		fylke	
löjlig		latterlig	
lönespecifikation		lønsslipp	
M			
matsäck			niste
medborgarskap			statsborgerskap
medge			innrømme
medveten			bevisst
mjuk			bløt
moms			(mva) / moms
myndighet			myndighet
mysig			hyggelig
mäklare			megler
N			
napp			narresmøkk
noga			nøye
näringsidkare			næringsdrivende
O			
obehörig			uvedkommende
offert			tilbud
ogärna			nødig
olik			forskjellig
ort			sted
otäck			ekkel, stygg
P			
pendlare			pendler
pensionssparande			pensjonssparing
personnummer			fødselsnummer
plånbok			lommebok
pm			notat
pretera			yte
R			
rar			vennlig
rekommendation			anbefaling
remiss (av läkare)			rekvisisjon (av lege)
reseavdrag			reisefradrag
resor			reiser
rådgivning			veiledning
ränta			rente
ränteavdrag			rentefradrag
rättigheter			rettigheter
rättssak			rettssak

rösträtt	stemmerett	trottoar	fortau
S		truga	nøde
sjukskøterska	sykepleier	tråkig	kjedelig
socialforsøkrings-		trødgård	hage
avgift	trygdeavgift	tull	toll
stad	by	tur	1 tur, 2 flaks
sammanstøllning	oversikt	tveka	tvile, nøle
semester	ferie	tyst	taus, stille
semestererstøtning	feriepenger	tøcke	dyne, teppe
syfte	formål	U	
sjukeerstøtning	sykepeng	underhøllsbidrag	barnebidrag
skulder	gjeld	underlig	rar
skøl	grunn	underskøterska	hjelpepleier
stryk	juling	ungefær	omtrent
spis	komfyr	uppsøgning	oppsigelse
skratta	le	utbildning	utdannelse
stønga	lukke	utdrag frøn for-	
sakna	savne, mangle	brytarregisteret	vandelsattest
støda	rydde, gjøre rent	uthyrning	utleie
sociala bidrag	sosialhjelp	utskønknings-	
skømt	spøk	tillstønd	skjenkebevilling
styreelse	styre	V	
stor	svær	vad	veddemål
sjukfrønvaron	sykefravær	vareelse	vesen
sjukskrivning	sykemelding	vecka	uke
sopor	søppel	villkorlig	betinget
steg	trinn	vistas	oppholde seg
struntprat	vrøvl, tull	vårda	pleie
T		Å	
termin	1 semester	årsredovisning	skatteoppgjør
	2 termin	øklagare	aktor
tillfølle	anledning	østikt	mening
tillføllig	midlertidig	Å	
tillførordnad	konstituert	øktamakeavdrag	ektefellefradrag
tillsvidare-		ønkepension	enkepension
anstøllning	fast ansettelse	Ö	
tjata	mase	överenskommelse	avtale
tjølskott	televiv	överføyndare	verge
tjønstebil	firmabil	överklaga	anke
tjønstepension	tjønstepension		
tjønstedighet	permisjon		
tokig	gal		

Norsk – Svensk jobbordliste

Det er mye som forener norsk og svensk. Derfor har det alltid vært enkelt for oss å gjøre forretninger over grensen og lære hverandre å kjenne. Desto mer forbausende når vi ikke alltid skjønner hverandre. Rolig i Norge betyr morsom i Sverige. Norske byer er svenske städer. I denne parløren finner du ord som ofte er brukt og som får en helt annen betydning på nabospråket. Godt naboskap og gode forretninger bygger på at vi skjønner hverandre.

Nabo!

Granne!

A		evne	förmåga
aktor	åklagare	F	
anledning	tillfälle,möjlighet	felles	gemensam
B		ferie	semester
bebreide	förebå	finlandshette	rånarluva
beitemark	hage	fløte	grädde
beskjeden	försynt	forbause	förvåna
betinget	villkorlig	forbryter	brottsling
betydelig	avsevärd	forlange	kräva
bevege	1. flytta sig eller något	forlate	lämna
	2. göra någon rörd	formål	syfte
bevisst	medveten	forskjellig	olik
bjeff	gläfsa	forsynt	nöjd
bladrik	lummig	fortau	trottoar
bløt	1. mjuk	frakk	överrock, kappa
	2. tokig	fylke	län
bolig	bostad	føle	känna
by	stad	G	
D		gaupe	lodjur
damp	ånga	gjenstand	föremål
diske opp	duka fram, bulla upp	gjette	gissa
	täcke	glass	glas
dyne		glefse	nafsa
		grei	bra
E		grend	by
ekkel	otäck	grunn	anledning
enkelt	enskild	gøy	kul
erte	reta	H	
		hage	trädgård
		heldig	tursam, lyckosam

hell	tur	mening	åsikt
hermetikk	konserv	midlertidig	tillfällig
huske	komma ihåg	moro	kul
hyggelig	mysig	morsom	lustig
høflig	artig		
høst	1. skörd	N	
	2. höst	nabo	granne
		narresmock	napp
I		niste	matsäck
innhøsting	skörd	notat	pm
innrømme	medge	nydelig	vacker, utmärkt
is	glass	nøde	truga
		nødig	ogärna
J		nøle	tveka
jakke	kavaj	nøye	noga
juling	stryk		
		O	
K		omtrent	ungefär
karakter	1. karaktär	oppholde seg	vistas
	2. betyg	overflate	yta
kaste opp	kråkas		
kjedelig	tråkig	P	
kjole	klänning	parafin	fotogen
kjole og hvitt	frack	passee	lagom
koselig	mysig	pen	söt, vacker
komfyr	spis	pleie	vårda
krabbefelt	krypfil	plen	gräsmatta
kunstig	konstgjord,	pølse	korv
	tillgjord		
kurv	korg	R	
		rar	underlig
L		rolig	lugn
latter	skratt	rydde	1. städa
latterlig	løjlig		2. röja
le	skratta	røpe	avslöja
leie	hyra		
lomme	ficka	S	
lommebok	plånbok	sakliste	dagordning
lovlig	laglig	sau	fär
lukke	stänga	semester	termin
lummer	kvav, kvalmig	skjebne	öde
lun	ljum, ombonad	skjønne	förstå
lyn	blixt	skjørt	kjol
lyspære	glödlampa	skuffelse	besvikelse
		smug	gränd
		sprø	frasig
M		spøk	skämt
mangle	sakna	sted	ort
mase	tjata	stille	tyst

stole på
stresse
stygg
støv
søppel
såpe

T
taus
telehiv

teppe

travelt

trenge
trinn
true
tull
tvile
tåpelig

lita på
jäkta
otäck
damm
sopor
tvål

tyst
tjälskott,
tjälskada
matta; täcke,
ridå
mycket att
göra, bråttom
behöva
steg
hota
struntprat
tveka
fånig

U
uke
underlig
unnskyld
uvedkommende

V
vaske opp
vedde
veddemål
vennlig
vesen
viktig
villkårlig
vindu
værelse

Y
yte

vecka
konstig
förlåt
obehörig

diska
slå vad
vad
bussig
varelse
angelägen
godtycklig
fönster
rum

prester;
erlägga

